

PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO LEŚNE
LASY PAŃSTWOWE

SPRAWOZDANIE
FINANSOWO - GOSPODARCZE
ZA 2022 ROK

DYREKCJA GENERALNA LASÓW PAŃSTWOWYCH
WARSZAWA 2023

SPIS TREŚCI

1. Organizacja Lasów Państwowych	3
2. Zasoby Lasów Państwowych	6
2.1. Zatrudnienie.....	6
2.2. Majątek	8
3. Przychody Lasów Państwowych.....	9
4. Koszty Lasów Państwowych	11
5. Wynagrodzenia	14
6. Wynik Lasów Państwowych.....	15
6.1. Rachunek zysków i strat Lasów Państwowych	15
6.2. Wstępny podział zysku Lasów Państwowych	15
6.3. Nakłady na niefinansowe aktywa trwałe	16
7. Fundusz leśny.....	17
8. Wykonanie zadań w zakresie gospodarki leśnej.....	19
8.1. Działalność podstawowa	19
8.2. Działalność uboczna	27
8.3. Działalność dodatkowa.....	27
8.4. Realizacja innych działań związanych z gospodarką leśną.....	28
8.5. Działania Lasów Państwowych zapobiegające rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń (ASF)	39
9. Zmiany w stanie majątku Lasów Państwowych w 2022 r. w porównaniu z rokiem 2021	40
10. Bilans Lasów Państwowych.....	41
11. Zaangażowanie kapitału Lasów Państwowych w innych podmiotach gospodarczych.....	42
12. Pozyskanie i sprzedaż drewna w 2022 r.	43
12.1. Pozyskanie drewna	43
12.2. Sprzedaż drewna.....	43
13. Promocja i współpraca międzynarodowa Lasów Państwowych.....	44
13.1. Działalność promocyjna i informacyjna	44
13.2. Współpraca międzynarodowa.....	50
14. Wybrane wskaźniki i parametry.....	52
15. Podsumowanie	53

1. Organizacja Lasów Państwowych

W 2022 r. podstawę prawną działania Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zwanego dalej Lasami Państwowymi, stanowiły m.in.: ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672 ze zm.), rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1994 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (Dz. U. Nr 134 poz. 692), ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), rozporządzenia wydane z mocy ustawy o lasach przez ministra właściwego ds. środowiska.

Lasy Państwowe sprawują zarząd nad lasami stanowiącymi własność Skarbu Państwa. W ramach tego zarządu prowadzą gospodarkę leśną, gospodarują gruntami i innymi nieruchomościami oraz ruchomościami związanymi z gospodarką leśną, a także prowadzą ewidencję majątku Skarbu Państwa.

Lasy Państwowe są państwową jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej i reprezentują Skarb Państwa w zakresie zarządzanego mienia. Prowadzą działalność na zasadzie samodzielności finansowej. Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny Lasów Państwowych przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych.

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. w skład Lasów Państwowych wchodziły następujące jednostki organizacyjne:

1) Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych	1
2) regionalne dyrekcje Lasów Państwowych	17
3) nadleśnictwa	429
4) inne jednostki organizacyjne o zasięgu regionalnym, zwane dalej zakładami	15
5) inne jednostki organizacyjne o zasięgu krajowym, zwane dalej zakładami	7

Struktura zakładów według profilu ich działalności na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawiała się następująco:

Zakłady usługowe o zasięgu regionalnym:	Ogółem stan na 31.12.2022 r.
1) zespoły składnic	3
2) gospodarstwa rybackie	2
3) zakłady transportu i spedycji	1
4) zakłady usługowo-produkcyjne	3
5) ośrodki transportu leśnego	2
6) zakłady usług leśnych	2
7) ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1
8) ośrodek strzelecki	1
Razem	15

Zakłady o zasięgu krajowym:	Ogółem stan na 31.12.2022 r.
1) Ośrodek Rozwojowo-Wdrożeniowy Lasów Państwowych w Bedoniu	1
2) Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie	1
3) Leśny Bank Genów Kostrzyca w Miłkowie	1
4) Centrum Informacyjne Lasów Państwowych w Warszawie	1
5) Ośrodek Techniki Leśnej w Jarocinie	1
6) Zakład Informatyki Lasów Państwowych w Sękocinie Starym	1
7) Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych w Warszawie	1
Razem	7

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych inicjuje, popiera i finansuje badania w zakresie leśnictwa oraz nadzoruje wykorzystanie wyników tych badań. W 2022 r. na zlecenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jednostki naukowo-badacze przeprowadziły badania naukowe, zarówno o charakterze poznawczym, jak i użytkowym, a ich wyniki mają podstawowe znaczenie dla rozwoju wszystkich dziedzin leśnictwa. Głównym wykonawcą badań dla Lasów

Państwowych w 2022 r. podobnie, jak w latach poprzednich, był Instytut Badawczy Leśnictwa (IBL).

W 2022 r. na realizację 65 tematów badawczych (w tym dwa tematy realizowane wspólnie przez kilku wykonawców w oparciu o odrębne harmonogramy i odrębne rozliczenia) Lasy Państwowe wydatkowały środki funduszu leśnego w łącznej kwocie 40 592,94 tys. zł, w tym na:

- 1) 31 tematów realizowanych przez Instytut Badawczy Leśnictwa (w tym: dwa tematy realizowane wspólnie z innymi jednostkami badawczymi w oparciu o odrębne harmonogramy i odrębne rozliczenia i cztery tematy realizowane w ramach konsorcjów badawczych z IBL w roli Lidera) – 23 247,26 tys. zł;
- 2) 36 tematów realizowanych przez uczelnie wyższe i inne jednostki badawcze (w tym dwa tematy realizowane wspólnie przez kilku wykonawców w oparciu o odrębne harmonogramy i odrębne rozliczenia i cztery tematy realizowane w ramach konsorcjów badawczych) – 17 345,68 tys. zł.

Uzyskane w ramach realizacji tematów badawczych wyniki prac, w zależności od ustaleń podjętych podczas komisyjnych odbiorów odnośnie do zakresu i formy ich upowszechniania, były przekazywane do podległych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, a także do innych jednostek spoza Lasów Państwowych, w celu stosownego wykorzystania (wdrożenia).

2. Zasoby Lasów Państwowych

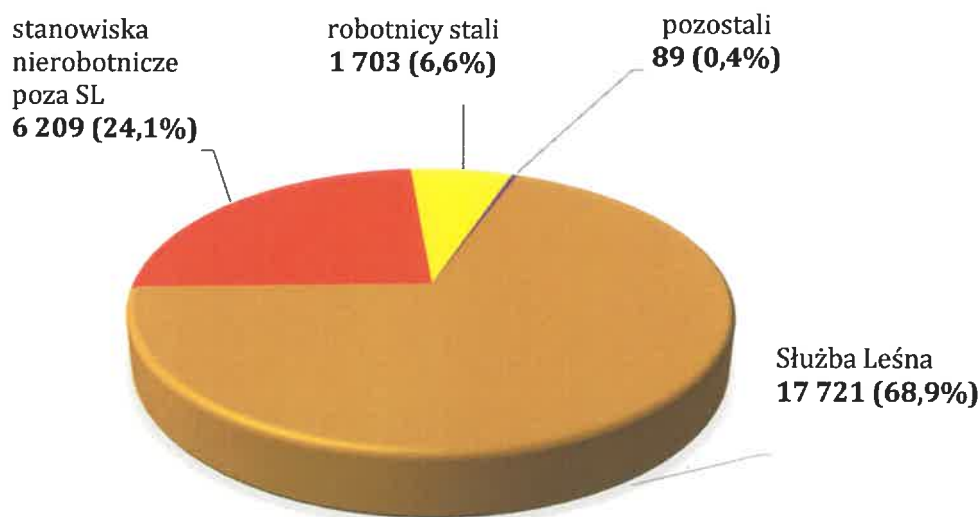
2.1. Zatrudnienie

W 2022 r. przeciętne miesięczne zatrudnienie w Lasach Państwowych wynosiło 25 722 etaty i w stosunku do 2021 r. było wyższe o 202 etaty. Struktura zatrudnienia kształtowała się następująco:

– pracownicy stali	25 633 etaty
w tym na stanowiskach nierobotniczych	23 930 etatów
– pracownicy zatrudnieni na czas określony	89 etatów

Struktura przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w układzie grup jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych w omawianym okresie przedstawiała się następująco:

1) w nadleśnictwach	23 295 etatów
z tego:	
– w Służbie Leśnej	16 839 etatów
– na stanowiskach nierobotniczych poza Służbą Leśną	5 118 etatów
– na stanowiskach robotniczych	1 338 etatów
2) w zakładach o zasięgu regionalnym i krajowym	1 008 etatów
w tym na stanowiskach nierobotniczych	600 etatów
3) w Dyrekcji Generalnej i biurach regionalnych dyrekcji LP	1 419 etatów
w tym w Służbie Leśnej	877 etatów

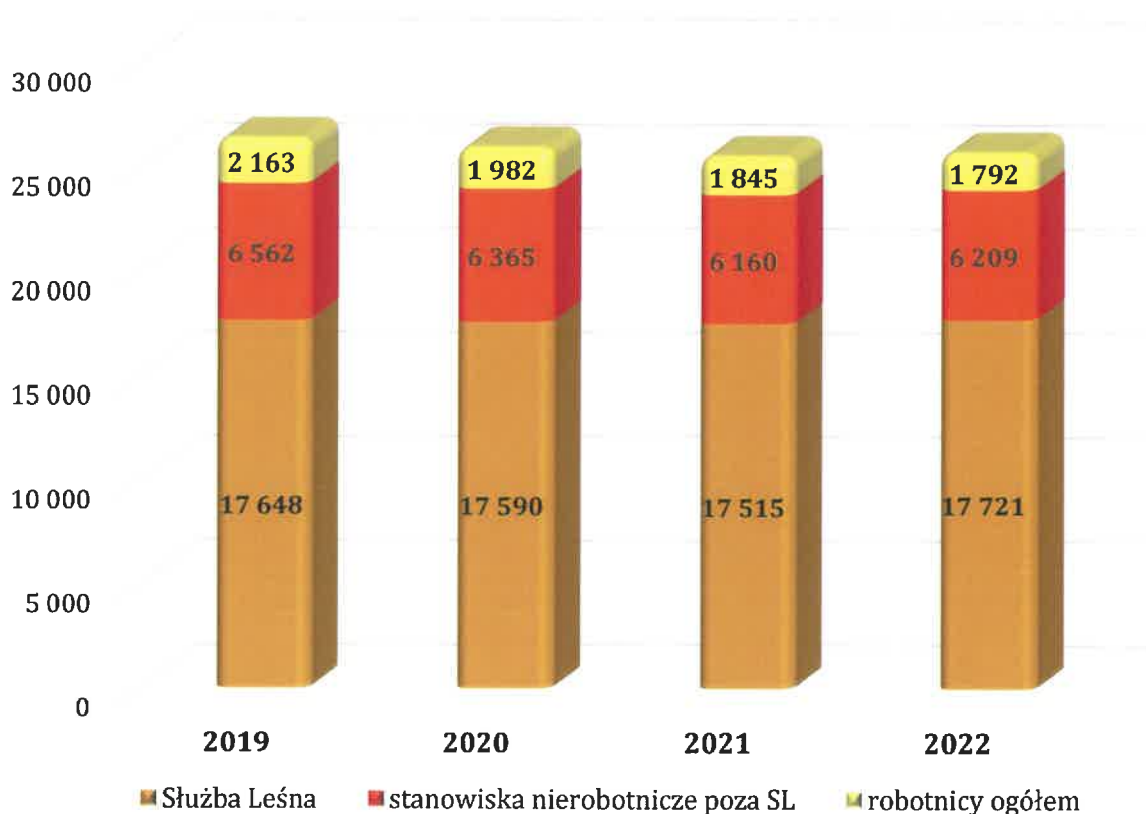

Struktura zatrudnienia w Lasach Państwowych w 2022 r. (etaty)

Analiza przeciętnego stanu zatrudnienia w Lasach Państwowych w latach 2019–2022 wykazuje zmniejszenie zatrudnienia ogółem w stosunku do 2019 r. W roku 2022 zatrudnienie wzrosło o 202 etaty w stosunku do wykonania 2021 r. W 2022 r. na stanowiskach nierobotniczych wystąpił wzrost zatrudnienia o 255 etatów, przy czym:

- w Służbie Leśnej zatrudnienie wzrosło o 206 etatów w stosunku do 2021 r. i o 131 etatów w stosunku do roku 2020;
- liczba zatrudnionych na stanowiskach nierobotniczych poza Służbą Leśną w stosunku do 2021 r. wzrosła o 49 etatów, a w stosunku do roku 2020 zmalała o 156 etatów.

Na stanowiskach robotniczych nastąpiło zmniejszenie zatrudnienia w porównaniu z rokiem 2021 o 53 etaty, a z rokiem 2020 – o 190 etatów.

Zatrudnienie w Lasach Państwowych w latach 2019–2022 (etaty)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. w Lasach Państwowych zatrudnionych było 25 877 osób, tj. o 200 osób więcej niż w ostatnim dniu 2021 r.

2.2. Majątek

Powierzchnia gruntów będących w zarządzie Lasów Państwowych

(według stanu na 31 grudnia 2022 r.) wyniosła ogółem 7 618 045,96 ha

w tym:

– lasy razem	7 330 743,22 ha
w tym: – grunty zalesione	6 979 971,01 ha
– grunty niezalesione	154 441,54 ha
– związane z gospodarką leśną	196 330,67 ha
– użytki rolne	134 112,97 ha
– nieużytki	89 593,51 ha
– wody	9 128,47 ha
– zadrzewienia i zakrzewienia	6 982,72 ha

Zasoby drzewne (według stanu na 1 stycznia 2022 r.):

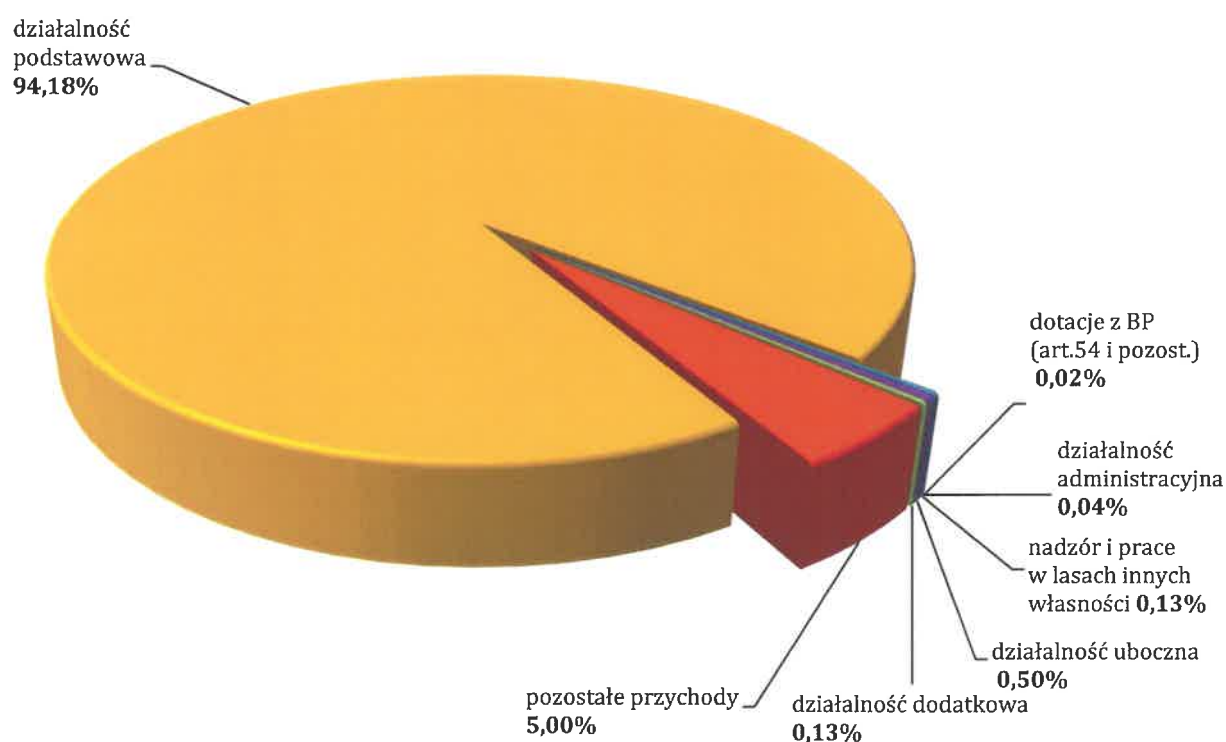
1) zasoby drzewne (w m ³ grubizny brutto)*	2 068,1 mln m ³
2) przeciętna zasobność drzewostanów:	
– w przeliczeniu na 1 ha gruntów zalesionych i niezalesionych*	290 m ³
– w przeliczeniu na 1 ha gruntów zalesionych	297 m ³
3) przyrost (bieżący roczny) grubizny brutto w m ³ /ha gruntów leśnych obliczony z ostatnich pięciu lat (2018-2022)*	8,95 m ³
4) bieżący roczny przyrost miąższości na powierzchni leśnej ogółem obliczony z pięciu ostatnich lat (2018-2022)*	63 586,8 tys. m ³
5) przyrost (bieżący roczny) grubizny brutto w m ³ /ha gruntów leśnych obliczony z ostatnich dziesięciu lat (2013-2022)*	8,75 m ³
6) bieżący roczny przyrost miąższości na powierzchni leśnej ogółem obliczony z ostatnich dziesięciu lat (2013-2022)*	61 920,5 tys. m ³
7) spadek zasobów drzewnych (brutto) w 2022 r.*	2,2 mln m ³

* Dane według Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu (WISL), wyniki za okres 2018–2022.

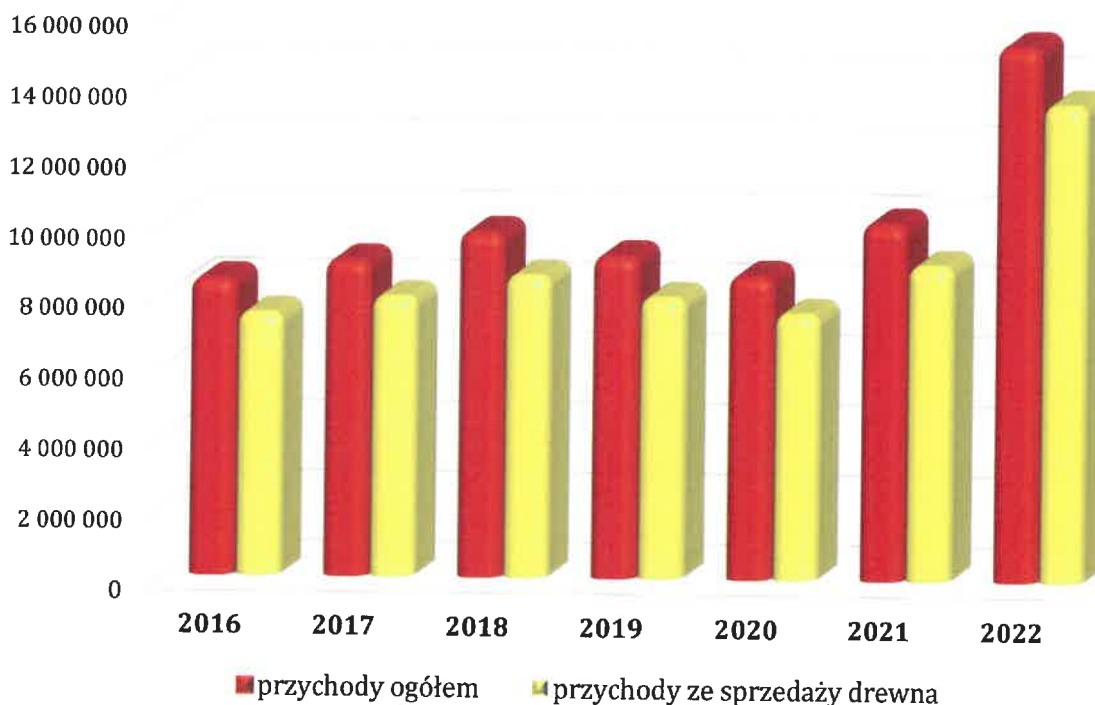
3. Przychody Lasów Państwowych

Przychody Lasów Państwowych w 2022 r. wyniosły ogółem	15 202 532,6 tys. zł
w tym wybrane przychody nadleśnictw kształtowały się następująco:	
1) z działalności podstawowej i administracyjnej (bez dotacji art. 54)	13 617 020,0 tys. zł
w tym z tytułu sprzedaży drewna	13 510 803,3 tys. zł
2) z działalności ubocznej	71 961,8 tys. zł
w tym z gospodarki łowieckiej	67 817,2 tys. zł
3) z działalności dodatkowej	18 605,8 tys. zł
w tym: – ze sprzedaży usług transportowo-warsztatowych	916,4 tys. zł
– ze sprzedaży produkcji przemysłowej i pozostałej działalności dodatkowej	17 689,4 tys. zł
4) ze sprzedaży materiałów i z pozostałej sprzedaży	186 888,1 tys. zł
5) z dotacji budżetu państwa na zadania zlecone przez administrację rządową na podstawie art. 54 ustawy o lasach, z przeznaczeniem na sporządzenie planów zalesień gruntów porolnych	3 155,5 tys. zł
6) z tytułu środków budżetowych przekazanych na nadzór nad lasami innych własności	19 208,1 tys. zł
7) przychody z działalności bytowej	53 944,4 tys. zł

Struktura przychodów nadleśnictw w 2022 r.

W omawianym okresie Lasy Państwowe uzyskały przychody ze sprzedaży surowca drzewnego w kwocie 13 559 747,4 tys. zł, w tym 13 510 803,3 tys. zł pochodziło ze sprzedaży realizowanej przez nadleśnictwa.

Udział przychodów ze sprzedaży drewna w przychodach ogółem Lasów Państwowych w latach 2016–2022 (w tys. zł)

Procentowy udział przychodów ze sprzedaży drewna w przychodach ogółem Lasów Państwowych w kolejnych latach kształtował się odpowiednio: 2016 – 88,6%; 2017 – 88,6%; 2018 – 87,5%; 2019 – 87,2%; 2020 – 87,7%; 2021 – 88,3%. W 2022 r. przychody ze sprzedaży drewna stanowiły 89,2% przychodów ogółem Lasów Państwowych.

4. Koszty Lasów Państwowych

Koszty Lasów Państwowych w 2022 r. wyniosły ogółem	14 133 341,9 tys. zł
w tym wybrane koszty nadleśnictw kształtowały się następująco:	
4.1. Koszty działalności administracyjnej	5 178 561,3 tys. zł
w tym:	
1) utrzymanie Służby Leśnej w nadleśnictwach	3 567 832,5 tys. zł
2) pozostałe koszty administracyjne nadleśnictw	1 124 942,0 tys. zł
4.2. Podatek leśny	253 214,7 tys. zł
4.3. Koszty działalności podstawowej (koszty sprzedaży)	8 538 300,3 tys. zł
(po obciążeniu kosztów bezpośrednich kosztami ogólnogospodarczymi i pozostałymi kosztami administracyjnymi)	
Koszty na tę działalność, bez rozliczenia pozostałych kosztów administracyjnych (koszty wytworzenia)	7 541 054,9 tys. zł
w tym:	
4.3.1. Nasiennictwo i selekcja (koszty wytworzenia)	61 304,3 tys. zł
4.3.2. Hodowla lasu (koszty wytworzenia)	975 838,9 tys. zł
w tym:	
1) działalność w szkółkach leśnych (koszty bezpośrednie)	56 494,4 tys. zł
2) odnowienia i zalesienia, łącznie z przebudową drzewostanów (koszty bezpośrednie)	407 425,8 tys. zł
3) poprawki i uzupełnienia (koszty bezpośrednie)	33 369,7 tys. zł
4) pielęgnowanie lasu (koszty bezpośrednie)	311 247,9 tys. zł
5) melioracje agrotechniczne (koszty bezpośrednie)	99 855,7 tys. zł
4.3.3. Ochrona lasu (koszty wytworzenia)	297 579,6 tys. zł
w tym:	
1) przed owadami (koszty bezpośrednie)	44 594,9 tys. zł
2) przed zwierzyną (koszty bezpośrednie)	214 404,8 tys. zł
4.3.4. Ochrona przyrody (koszty wytworzenia)	33 246,1 tys. zł

4.3.5. Ochrona przeciwpożarowa (koszty wytworzenia) 130 775,1 tys. zł

w tym zabiegi zabezpieczające obszary leśne przed pożarami

(koszty bezpośrednie) 38 720,3 tys. zł

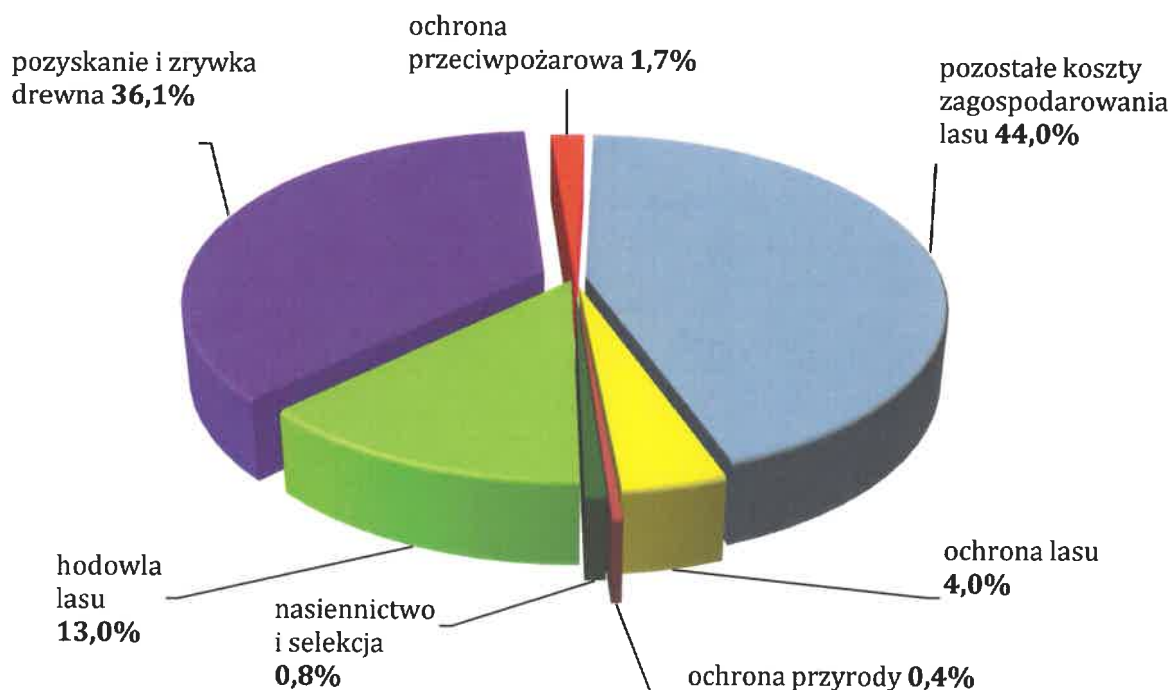
4.3.6. Pozyskanie i zrywka drewna (koszty wytworzenia) 2 720 152,5 tys. zł

w tym:

1) ścinka drzew, wyrób sortymentów i zrywka drewna (koszty bezpośrednie) 2 604 327,4 tys. zł

2) zakładanie i utrzymanie szlaków zrywkowych (koszty bezpośrednie) 38 981,7 tys. zł

3) inne zadania dotyczące pozyskania drewna (koszty bezpośrednie) 69 991,7 tys. zł

Struktura kosztów działalności podstawowej Lasów Państwowych w 2022 r.
(według kosztów wytworzenia)

4.4. Koszty działalności ubocznej (koszty sprzedaży) 54 869,8 tys. zł

Koszty na tę działalność, bez rozliczenia pozostałych kosztów

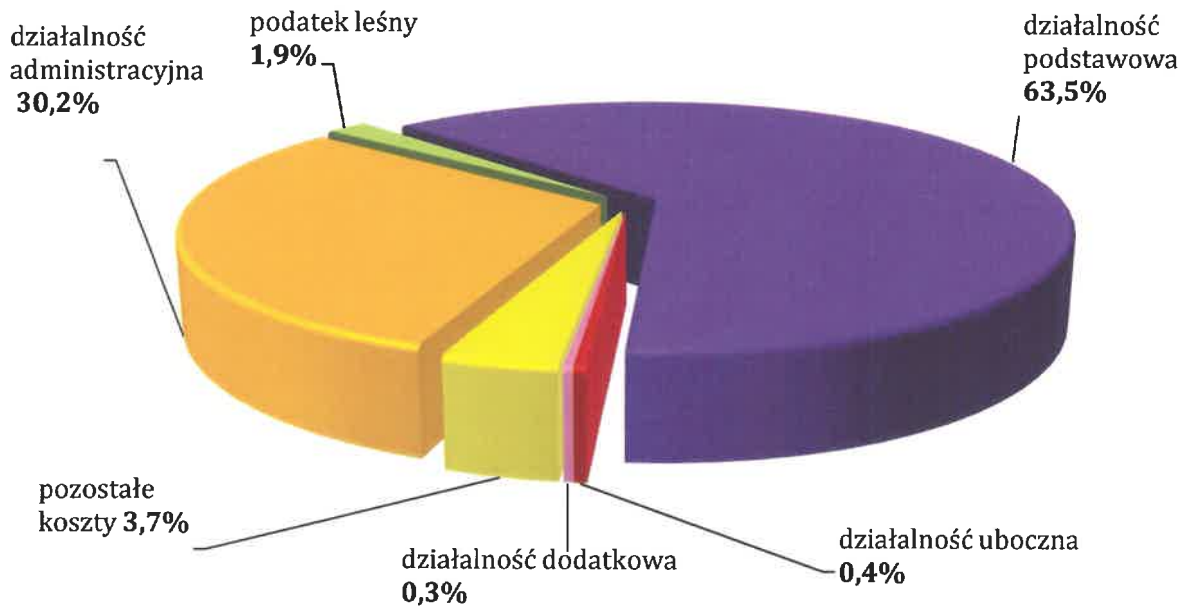
administracyjnych 55 031,2 tys. zł

w tym:

1) gospodarka łowiecka (koszty bezpośrednie) 50 753,1 tys. zł

2) pozyskanie choinek i stroiszu (koszty bezpośrednie) 1 584,6 tys. zł

3) szkółek zadrzewieniowych – handlowych (koszty bezpośrednie)	438,6 tys. zł
4) pozostałej działalności ubocznej (koszty bezpośrednie)	368,7 tys. zł
4.5. Koszty działalności dodatkowej	39 112,9 tys. zł
(po obciążeniu kosztów bezpośrednich pozostałymi kosztami ogólnogospodarczymi oraz pozostałymi kosztami administracyjnymi)	
Koszty tej działalności bez rozliczenia pozostałych kosztów administracyjnych (koszty wytworzenia)	
	33 863,2 tys. zł
w tym:	
1) usługi transportowe (koszty bezpośrednie)	913,0 tys. zł
2) gospodarka łąkowo-rolna (koszty bezpośrednie)	17 209,3 tys. zł
4.6. Koszty działalności bytowej	64 194,8 tys. zł
4.7. Różnica wartości remanentów	(-)122 608,2 tys. zł
(nieujęta w koszcie wytworzenia)	
Koszty ogólnogospodarcze nadleśnictw rozliczone na działalność podstawową, uboczną i dodatkową	
	42 227,8 tys. zł

Struktura kosztów nadleśnictw Lasów Państwowych w 2022 r.
(według kosztów własnych)

5. Wynagrodzenia

W 2022 r. wydatkowano na wynagrodzenia **3 222 972,6 tys. zł**

Struktura ww. wydatków przedstawiała się następująco:

1) w nadleśnictwach	2 881 764,5 tys. zł
z tego:	
– Służba Leśna	2 250 913,9 tys. zł
– stanowiska nierobotnicze poza Służbą Leśną	502 359,6 tys. zł
– stanowiska robotnicze	128 491,0 tys. zł
2) w zakładach	112 395,0 tys. zł
w tym stanowiska nierobotnicze	76 111,9 tys. zł
3) w Dyrekcji Generalnej LP i biurach regionalnych dyrekcji LP	228 813,1 tys. zł
w tym Służba Leśna	160 449,8 tys. zł

Udział wynagrodzeń w kosztach ogółem w latach 2019–2022 kształtował się następująco:

	2019	2020	2021	2022
w Lasach Państwowych ogółem:	29,3%	30,1%	29,5%	22,8%
w nadleśnictwach:	27,8%	28,4%	28,0%	21,4%

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne ogółem w Lasach Państwowych wynosiło 10 441,7 zł.

6. Wynik Lasów Państwowych

6.1. Rachunek zysków i strat Lasów Państwowych

Wyszczególnienie	Wartość [tys. zł]
1. Razem przychody	15 202 532,6
z tego:	
1.1. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	14 471 402,7
1.2. Pozostałe przychody operacyjne	510 692,0
1.3. Przychody finansowe	220 437,9
2. Razem koszty	14 133 341,9
z tego:	
2.1. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	8 575 044,1
2.2. Koszty ogólnego zarządu	5 099 964,9
2.3. Pozostałe koszty operacyjne	448 246,7
2.4. Koszty finansowe	10 086,2
3. Zysk brutto	1 069 190,7
4. Podatek dochodowy	83 177,7
5. Zysk netto	986 013,0

6.2. Wstępny podział zysku Lasów Państwowych

Podział zysku netto w wysokości 986 013,0 tys. zł, wypracowanego przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych za rok 2022, przedstawia się następująco:

1) zasilenie kapitału (funduszu) własnego	930 247,9 tys. zł
z tego:	
– kapitał zasobów Lasów Państwowych	865 650,2 tys. zł
– fundusz leśny	64 597,7 tys. zł
2) zasilenie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	18 058,7 tys. zł
3) cele społecznie użyteczne	37 706,4 tys. zł

Proponowany podział zysku Lasów Państwowych za 2022 r. został dokonany po przeprowadzonej weryfikacji niewykonanych zadań rzeczowych z zakresu działalności podstawowej nadleśnictw, o których mowa w § 19 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1994 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (Dz. U. Nr 134 poz. 692).

6.3. Nakłady na niefinansowe aktywa trwałe

W 2022 r. Lasy Państwowe poniosły nakłady na niefinansowe aktywa trwałe w wysokości 1 079 090,4 tys. zł, a w wyniku zadań zakończonych wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych zwiększyła się o 955 439,9 tys. zł, w tym wzrost w poszczególnych grupach wyniósł:

– grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów)	204 158,3 tys. zł
– budynki i lokale (w tym spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu)	156 638,2 tys. zł
– obiekty inżynierii wodnej i lądowej	456 139,9 tys. zł
– kotły i maszyny energetyczne	4 838,9 tys. zł
– maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	21 571,9 tys. zł
– maszyny, urządzenia i aparaty gospodarki leśnej	26 356,6 tys. zł
– urządzenia techniczne	23 684,5 tys. zł
– środki transportu	46 445,8 tys. zł
– inne środki trwałe	15 589,3 tys. zł
– inwentarz żywy	16,5 tys. zł

Zwiększeniu uległy także wartości niematerialne i prawne o 16 693,4 tys. zł.

7. Fundusz leśny

7.1. Stan funduszu leśnego na 1 stycznia 2022 r. wynosił	864 380,3 tys. zł
7.2. Zwiększenia	3 491 863,9 tys. zł
z tego:	
1) odpis podstawowy obciążający koszty nadleśnictw (art. 57 ust.1 pkt 1 ustawy o lasach)	2 979 010,5 tys. zł
2) dodatkowe dochody funduszu leśnego (art. 57 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy o lasach)	182 271,9 tys. zł
3) dodatkowe dochody funduszu leśnego (art. 57 ust. 2 ustawy o lasach)	50 726,9 tys. zł
4) dochody z udziału w spółkach (art. 57 ust. 1 pkt 4 ustawy o lasach)	0,0 tys. zł
5) pozostałe przychody związane z Lasami Państwowymi	272 802,2 tys. zł
6) pozostałe przychody dotyczące lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa i parków narodowych	7 052,4 tys. zł
7.3. Zmniejszenia	1 176 732,7 tys. zł
z tego:	
1) wyrównanie niedoborów powstających przy realizacji zadań gospodarki leśnej oraz zadań dotyczących administracji publicznej w zakresie leśnictwa	787 562,0 tys. zł
w tym wydatki z wydzielonej części funduszu leśnego zwanego funduszem stabilizacji (art. 58 ust. 4 ustawy o lasach)	0,0 tys. zł
2) wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych LP	178 881,5 tys. zł
w tym dofinansowanie jednostek specjalnych (Leśny Bank Genów Kostrzyca w Miłkowie, Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, Dom Pamięci w Spale)	22 248,7 tys. zł
3) tworzenie infrastruktury do prowadzenia gospodarki leśnej	22 170,7 tys. zł
z tego wydatki z wydzielonej części funduszu leśnego zwanego funduszem stabilizacji (art. 58 ust. 4 ustawy o lasach)	0,0 tys. zł
4) badania naukowe	40 592,9 tys. zł
5) sporządzanie planów urzędzenia lasu	74 587,2 tys. zł
6) prace związane z oceną i prognozowaniem stanu lasów i zasobów	

leśnych	0,0 tys. zł
7) tworzenie, dzielenie, likwidacja jednostek organizacyjnych LP	0,0 tys. zł
8) dofinansowanie zadań określonych w art. 58 ust. 3 i 3a ustawy o lasach	43 317,6 tys. zł
z tego: – koszty inwentaryzacji wielkoobszarowej i Banku Danych o Lasach	12 087,9 tys. zł
– dofinansowanie zadań w parkach narodowych	30 407,6 tys. zł
– ryczałtowe koszty udziału przedstawicieli WODR w szacowaniu szkód łowieckich	107,8 tys. zł
– sporządzanie uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	714,3 tys. zł
9) pozostałe	29 620,8 tys. zł
z tego m.in.: – podatek dochodowy od osób prawnych	22 383,8 tys. zł
– nabywanie przez Skarb Państwa lasów lub gruntów	5 285,3 tys. zł
– koszt działań związanych z zapobieganiem ASF	1 737,6 tys. zł
– organizacja szkoleń w zakresie szacowania szkód łowieckich	209,2 tys. zł
– inne wydatki z fund. leśnego lasów niestanowiących własności SP	4,4 tys. zł
Stan funduszu leśnego na 31 grudnia 2022 r. wynosił	3 179 511,5 tys. zł

8. Wykonanie zadań w zakresie gospodarki leśnej

8.1. Działalność podstawowa

8.1.1. Rodzaje i skala zabiegów wykonanych w ramach ochrony lasu:

1) zabiegi ograniczające liczebność szkodliwych owadów (liściożerne, ryjkowce, szkodniki glebowe)	113,1 tys. ha
w tym przy użyciu sprzętu lotniczego	109,9 tys. ha
2) zabiegi zwalczające grzyby patogeniczne	6,9 tys. ha
3) zabiegi ochronne przed szkodami od zwierzyny (chemiczne i mechaniczne zabezpieczenie sadzonek)	73,0 tys. ha
w tym wykonanie grodzień	15,7 tys. ha

Z każdym rokiem w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych podnosi się sprawność działania systemu ochrony przeciwpożarowej lasu. Wiąże się to jednak z dużymi nakładami finansowymi, jakie Lasy Państwowe ponoszą na ochronę przeciwpożarową. W 2022 r. koszty te wyniosły 122 122 tys. zł, w tym 31 462 tys. zł na lotnicze patrolowanie lasu i używanie samolotów do gaszenia pożarów.

Na terenie Lasów Państwowych funkcjonuje sieć meteorologicznych punktów pomiarowych wykorzystywana do prognozowania zagrożenia pożarowego lasu. W jej skład wchodzi 60 punktów prognostycznych i 86 pomocniczych punktów pomiarowych. Punkty są równomiernie rozmieszczone w 60 strefach prognostycznych. Koszt ich utrzymania w 2022 r. wyniósł 1 188,1 tys. zł (88,8 tys. zł – modernizowanie i utrzymanie istniejącej aplikacji do zbierania, weryfikowania i prezentowania danych pomiarowych z sieci meteorologicznych punktów pomiarowych; 1 099,3 tys. zł – przesyłanie danych pomiarowych, przeglądy okresowe, serwis techniczny i utrzymanie punktu zgłoszeniowego).

W zakresie ochrony mienia przed pożarami Lasy Państwowe współpracują z wieloma organizacjami i instytucjami, w tym w szczególności z Państwową Strażą Pożarną (PSP) i Ochotniczą Strażą Pożarną (OSP). Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych w formie darowizny przekazały – w uzasadnionych przypadkach i w miarę możliwości – część dodatniego wyniku finansowego na cele społecznie użyteczne, w tym świadczenia na rzecz jednostek użyteczności publicznej i oświatowej. W 2022 r. udzieliły wsparcia finansowego jednostkom PSP w wysokości 732 tys. zł i OSP w kwocie 6 424 tys. zł. Dodatkowo w ramach projektu „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów”

dofinansowywanego z funduszy europejskich Lasy Państwowe w 2022 r. rozliczyły wydatki dotyczące:

- wybudowania 15 i zmodernizowania dziewięciu dostrzegalni pożarowych na łączną kwotę 4 715 400,47 zł netto wydatków kwalifikowanych;
- zakupu 23 zestawów sprzętu do lokalizacji pożarów za 2 098 605,00 zł netto wydatków kwalifikowanych;
- doposażenia sześciu punktów alarmowo-dyspozycyjnych (PAD) na kwotę 250 536,00 zł netto wydatków kwalifikowanych.

8.1.2. Ważniejsze prace z zagospodarowania lasu:

1) ogólna powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych	1 752 ha
2) odnowienia i zalesienia (wraz z dolesianiem luk i wprowadzeniem II piętra)	65 981 ha
w tym:	
– odnowienia naturalne	12 150 ha
– zalesienia ogółem	351 ha
w tym sukcesja naturalna	104 ha
3) poprawki i uzupełnienia	3 843 ha
4) pielęgnowanie lasu ogółem	291 100 ha
w tym:	
– wprowadzanie podszytów	384 ha
– pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów	162 587 ha
– czyszczenia wczesne	51 400 ha
– czyszczenia późne	74 338 ha
– inne zabiegi pielęgnacyjne (w tym podkrzesywanie drzew)	2 383 ha
5) trzebieże ogółem	354 582 ha
w tym trzebieże wczesne	65 364 ha
6) melioracje ogółem	69 641 ha
w tym nawożenie mineralne lasu	26 ha
7) przebudowa drzewostanów ogółem	4 802 ha

8.1.3. Formy ochrony przyrody

Na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych istnieje 1296 rezerwatów przyrody zajmujących łączną powierzchnię 125,00 tys. ha. Wyznaczone do końca 2022 r. 132 obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) sieci Natura 2000 zajmowały powierzchnię 2 208,19 tys. ha, natomiast powierzchnia 725 specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO) mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) wyniosła 1 668,41 tys. ha.

Zgodnie z art. 58 ust. 3a ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach środki funduszu leśnego mogą być przeznaczone na sfinansowanie działań takich jak badania naukowe, tworzenie infrastruktury niezbędnej do prowadzenia gospodarki leśnej, ochrona przyrody w lasach realizowana metodami gospodarki leśnej oraz innych zadań z zakresu gospodarki leśnej w lasach znajdujących się w użytkowaniu wieczystym parków narodowych. Dofinansowanie parków narodowych ze środków funduszu leśnego odbywa się od 2012 r.

W 2022 r. Lasy Państwowe zawarły 22 umowy z 22 parkami narodowymi na łączną kwotę 35,2 mln zł, ich realizacja zaś osiągnęła poziom 30,4 mln zł, co stanowi 86% zakresu finansowego umów.

8.1.4. Społeczne funkcje lasu

Edukacja leśna społeczeństwa to jeden z priorytetów Lasów Państwowych. Oferta edukacyjna skierowana jest zarówno do dzieci i młodzieży, jak i dorosłych, także do osób z niepełnosprawnościami. Celem edukacji leśnej jest upowszechnianie wiedzy o środowisku leśnym i zrównoważonej gospodarce leśnej. Lasy Państwowe od wielu lat prowadzą intensywną działalność dydaktyczną z wykorzystaniem obiektów edukacyjnych. Na terenie Lasów Państwowych znajduje się łącznie 6414 takich obiektów (w tym 51 ośrodków edukacji leśnej, 227 izb edukacji leśnej, 454 leśne wiaty edukacyjne, 777 leśnych ścieżek edukacyjnych, 1632 punkty edukacji leśnej oraz 3273 inne obiekty). W 2022 r. ograniczenia sanitarne spowodowane trwającą od marca 2020 r. pandemią COVID-19 ulegały stopniowemu łagodzeniu, co znalazło wyraz w zdecydowanie większej niż w latach 2020–2021 liczbie uczestników zajęć edukacyjnych. Z dotychczasowych, tradycyjnych form edukacji oferowanych przez Lasy Państwowe, głównie z wykorzystaniem obiektów edukacyjnych, skorzystało ok. 2 930 tys. osób.

Na tradycyjną ofertę edukacyjną złożyły się:

- lekcje terenowe i wycieczki z przewodnikiem,
- lekcje w izbach edukacji leśnej,

- spotkania z leśnikami w szkołach,
- spotkania z leśnikami poza szkołą,
- akcje i imprezy edukacyjne,
- wystawy edukacyjne,
- konkursy leśne,
- inne imprezy, np. festyny, targi itp.

Koszty utrzymania obiektów edukacyjnych wyniosły 30 001 588 zł.

Uzupełnieniem tradycyjnych działań dydaktycznych było rozszerzenie oferty edukacyjnej online. Nadleśnictwa zanotowały 3 874 022 wyświetlenia różnego rodzaju zajęć i materiałów edukacyjnych udostępnianych online. W celu zapewnienia możliwie najwyższej jakości tej formy zajęć edukacyjnych kontynuowano udostępnianie na stronie internetowej Lasów Państwowych scenariuszy zajęć edukacyjnych możliwych do przeprowadzenia zarówno w formie online, jak i tradycyjnej. Scenariusze przeznaczone były dla odbiorców z wszystkich grup wiekowych. Zostały napisane w sposób umożliwiający wykorzystywanie ich jako gotowe rozwiązania lub jako źródło inspiracji. Ponadto nawiązano współpracę z Gdańskim Wydawnictwem Oświatowym (GWO). Dzięki umieszczeniu wybranych infografik i materiałów edukacyjnych Lasów Państwowych w sekcji „Biologia” na stronie internetowej GWO możliwe stało się ich rozpropagowanie wśród szerszych rzesz odbiorców, zwłaszcza uczniów i nauczycieli.

Działania na rzecz udostępniania lasów skupiają się na zapewnieniu osobom korzystającym z lasu bezpiecznego i ciekawego wypoczynku przy jednoczesnej ochronie zasobów przyrodniczych. Służy temu choćby ukierunkowanie ruchu turystycznego i wprowadzenie ujednoliconych zasad zarządzania infrastrukturą turystyczną. Każde działanie poprzedzone jest konsultacjami m.in. z przedstawicielami konkretnych grup zainteresowanych korzystaniem z lasu oraz wybranymi pracownikami terenowymi Lasów Państwowych. Działania wynikają m.in. z zapotrzebowania społecznego, uwzględniają aktualne trendy w turystyce i rekreacji, a także wpisują się w krajowe strategie i programy.

W ramach projektu rozwojowego Lasów Państwowych „Wielki Szlak Leśny” powstała kompleksowa oferta turystyczna LP. Jest ona zobrazowana na unowocześnionej, funkcjonalnej stronie czaswlas.pl. Od czerwca 2021 r. strona czaswlas.pl funkcjonuje w nowej szacie graficznej, a dane do portalu pobierane są z Banku Danych o Lasach. Nowoczesny, przystępny i aktualizowany na bieżąco portal z informacją turystyczną zawiera m.in. pakiet informacji nt. bezpiecznego spędzania czasu w lesie, gotowe propozycje wycieczek

skierowanych do konkretnych użytkowników itp. Główną funkcjonalnością portalu jest mapa turystyczna Lasów Państwowych wraz z atrakcyjnymi propozycjami spędzania czasu w lesie. Mapa będzie dostępna także w wersji mobilnej.

Na terenie Lasów Państwowych znajduje się 36 ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych, w tym 17 dzierżawionych podmiotom zewnętrznym; 256 ośrodków/obiektów wypoczynkowych, w tym 218 jest dzierżawionych; 57 kwater myśliwskich, w tym 14 dzierżawionych; 252 pokoje gościnne, w tym 19 dzierżawionych. Wśród powierzchniowej bazy noclegowej funkcjonuje: 445 miejsc biwakowania, w tym 227 dzierżawionych; 18 pól biwakowych, w tym 15 dzierżawionych. Funkcjonuje również 229 obozowisk harcerskich, w tym 117 jest dzierżawionych.

Wśród leśnej bazy nienoclegowej można wyszczególnić m.in. 1736 miejsc odpoczynku, w tym 113 dzierżawionych; 76 parkingów leśnych, w tym 11 dzierżawionych oraz 4308 miejsc postoju pojazdów, w tym 98 dzierżawionych.

Na terenie Lasów Państwowych przebiega ok. 4400 szlaków pieszych, ok. 3800 tras rowerowych, 613 szlaków konnych, 230 szlaków kajakowych (dane: grudzień 2022 r.).

Baza obiektów turystycznych jest naniesiona na mapy udostępnione w Banku Danych o Lasach.

Do przygotowanych w 2020 i 2021 r. piętnastu „Wypraw”, czyli gotowych planów wycieczek uwzględniających obiekty PGL LP z przeznaczeniem dla konkretnych grup odbiorców, w 2022 r. dodano trzy następne. Nowe wyprawy zostały sprawdzone w terenie, skonsultowane z jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych i lokalnymi organizacjami turystycznymi oraz przetłumaczone na polski język migowy (PJM). Wszystkie osiemnaście „Wypraw” zostało zaktualizowanych i zamieszczonych na stronie www.lasy.gov.pl. Zamieszczono je także na portalu www.czawlas.pl – dostępne są w zakładce „Pomysły na wyprawy”.

Koszty utrzymania infrastruktury turystycznej w 2022 r. wyniosły 29 665 490,72 zł.

Zgodnie z decyzją Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych od 1 maja 2021 r. niemal we wszystkich nadleśnictwach w Polsce zostały wyznaczone ok. 1500-hektarowe obszary dające miłośnikom biwaków możliwość legalnego nocowania. Program „Zanocuj w lesie” jest rozszerzeniem i kontynuacją programu pilotażowego przeprowadzonego w 46 nadleśnictwach na terenie całej Polski od 21 listopada 2019 r. do 31 stycznia 2021 r. Osoby nocujące na obszarze objętym programem obowiązują Regulamin korzystania z obszarów do nocowania.

Program „Zanocuj w lesie” podsumowano w grudniu 2021 i 2022 r. badaniem ewaluacyjnym. Został oceniony pozytywnie przez zdecydowaną większość użytkowników – 85% (badanie z 2021 r.). Również większość pracowników zadeklarowała, że nie zanotowała żadnych negatywnych efektów pobytu użytkowników na wyznaczonych obszarach. W 2021 r. taką opinię miało 63% ankietowanych pracowników, a w 2022 r. już 73%.

W 2022 r. rozpoczęto również działania mające na celu wypracowanie standardów, jakie muszą spełniać pola biwakowe ze stanowiskami dla kamperów, zapoczątkowano także proces tworzenia takich miejsc na gruntach zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Prowadzone były również działania (artykuły, wywiady, nagrania video) promujące pozytywny wpływ lasu na zdrowie psychiczne, fizyczne i społeczne człowieka. Szczególny nacisk kładziony był na propagowanie tzw. kąpiei leśnych.

Lasy Państwowe są sygnatariuszem programu „Dostępność plus”, wobec czego aktywnie włączają się w działania na rzecz udostępniania terenów leśnych osobom z niepełnosprawnościami. W ramach programu przygotowano m.in. trzeci odcinek filmu z serii „Las na wyciągnięcie ręki” na przykładzie Ośrodka Szkoleniowo-Wypoczynkowego w Orzechowie Morskim, w którym zaprezentowane zostały podstawowe zasady dostosowywania obiektów noclegowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i o szczególnych potrzebach.

8.1.5. Pozyskanie drewna ogółem (netto bez kory)	42 316,5 tys. m³
1) w tym na gruntach leśnych:	42 305,1 tys. m³
– grubizna	40 377,2 tys. m ³
– drobnica	1 927,9 tys. m ³
Rozmiar pozyskania grubizny według rodzajów użytkowania przedstawiał się następująco (netto bez kory):	
a) w rębniach zupełnych	7 297,2 tys.m ³
b) w rębniach złożonych	9 492,4 tys. m ³
c) w użytkach przygodnych rębnych i pozostałych rębnych	2 407,8 tys. m ³
d) w użytkach przygodnych przedrębnych	6 297,9 tys. m ³
e) w cięciach pielęgnacyjnych	14 881,9 tys. m ³

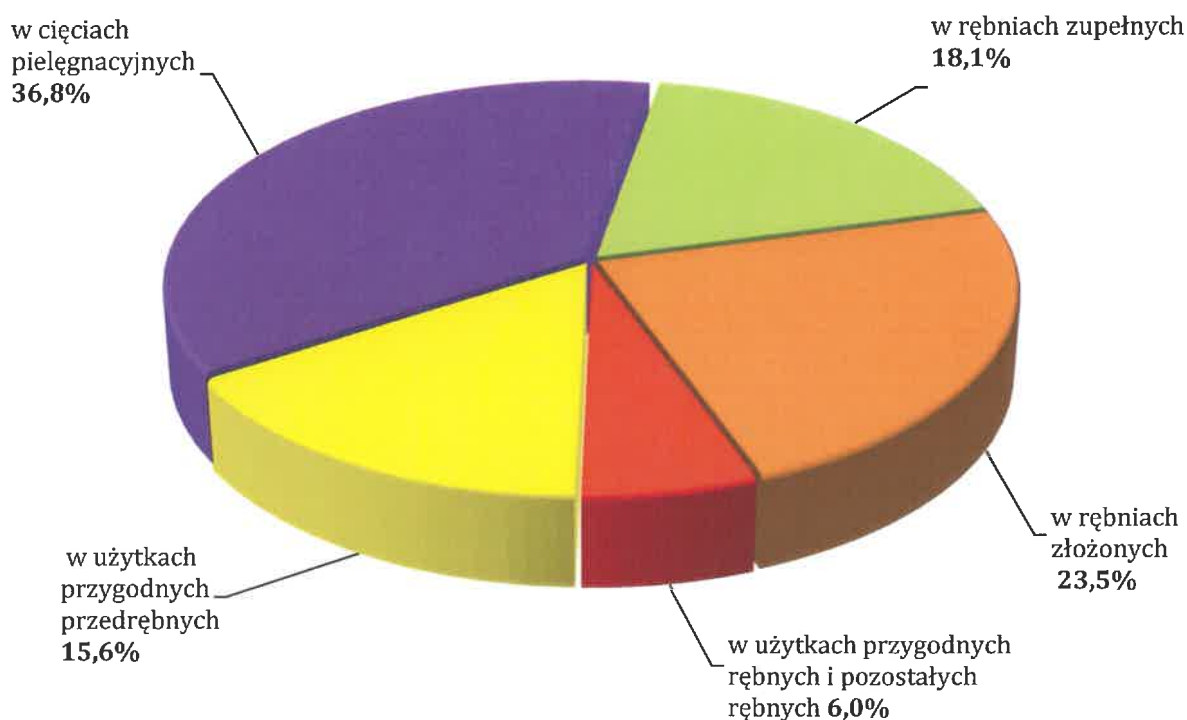
2) w tym na gruntach nieleśnych (w tym w zadrzewieniach) w ramach użytkowania nieobjętego etatem cięć, na podstawie oddzielnych przepisów i decyzji właściwych organów administracyjnych (netto bez kory) **11,4 tys. m³**

- grubizna 9,2 tys. m³
- drobnica 2,2 tys. m³

Ponadto w ramach użytkowania nieobjętego etatem cięć na podstawie oddzielnych decyzji właściwych organów administracyjnych z powierzchni wyłączonych z zarządu oraz z powierzchni wyłączonych z produkcji leśnej w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe pozyskano (netto bez kory) **139,6 tys. m³**

w tym:

- grubizna 124,1 tys. m³
- drobnica 15,5 tys. m³

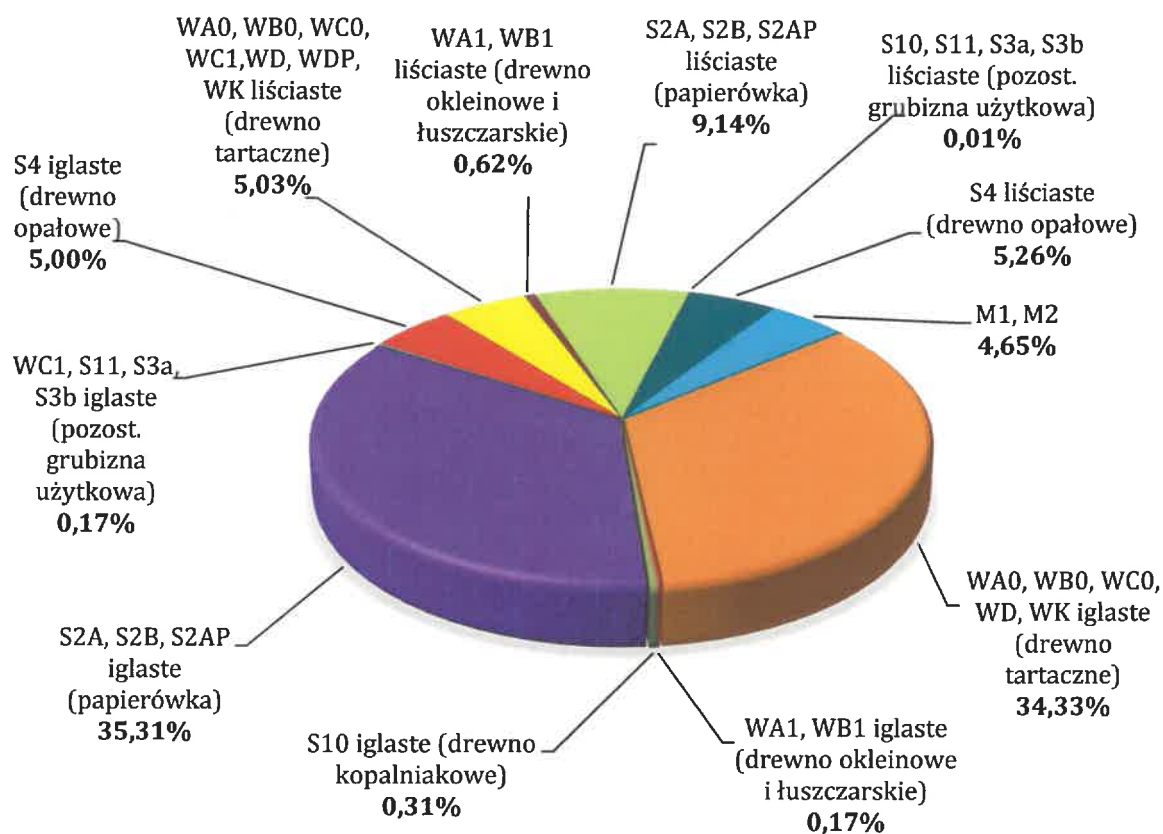
Struktura pozyskania grubizny według rodzajów użytkowania w Lasach Państwowych w 2022 r.

8.1.6. Sprzedaż drewna

Sprzedaż drewna ogółem (netto bez kory)	41 690,5 tys. m³
w tym grubizna	39 750,1 tys. m ³

Struktura sortymentowo-wartościowa sprzedanego drewna (wielkowymiarowego, średniowymiarowego i małowymiarowego) w 2022 r. przedstawiała się następująco:

Sortyment	Ilość [m ³]	Wartość [tys. zł]
1. Grubizna iglasta	31 392 042	10 620 403
z tego:		
– WA0, WB0, WC0, WD, WK (drewno tartaczne)	14 311 674	5 991 904
– WA1, WB1 (drewno okleinowe i łuszczarskie)	72 390	46 762
– S10 (drewno kopalniakowe)	127 435	42 814
– S2A, S2B, S2AP (papierówka iglasta)	14 722 114	4 303 707
– WC1, S11, S3a, S3b (pozostała grubizna użytkowa)	72 938	20 900
– S4 (drewno opałowe)	2 085 491	214 316
2. Grubizna liściasta	8 358 086	2 741 907
z tego:		
– WA0, WB0, WC0, WC1, WD, WDP, WK (drewno tartaczne)	2 095 784	1 239 310
– WA1, WB1 (drewno okleinowe i łuszczarskie)	256 232	167 442
– S2A, S2B, S2AP (papierówka liściasta)	3 810 891	1 036 187
– S10, S11, S3a, S3b (pozostała grubizna użytkowa liściasta)	2 254	234
– S4 (drewno opałowe)	2 192 925	298 734
3. M1, M2	1 940 358	197 437
Ogółem (1 + 2 + 3)	41 690 486	13 559 747

Struktura sprzedaży poszczególnych sortymentów drewna w Lasach Państwowych w 2022 r.

8.2. Działalność uboczna

W ramach działalności ubocznej w 2022 r. pozyskano:

1) karpiny opałowej i przemysłowej	757 m ³
2) choinek	84,3 tys. sztuk

8.3. Działalność dodatkowa

W ramach działalności dodatkowej PGL Lasy Państwowe prowadziły m.in. gospodarzkę łąkowo-rolną na powierzchni 15 825 ha oraz świadczyły usługi transportowe i warsztatowe, a także zajmowały się działalnością handlową i przemysłową.

8.4. Realizacja innych działań związanych z gospodarką leśną

8.4.1. Projekty rozwojowe realizowane przez Lasy Państwowe

Rozpoczęte w latach poprzednich projekty rozwojowe w zakresie ochrony przyrody i przeciwdziałaniu zmianom klimatu były realizowane przez Lasy Państwowe również w 2022 r.

Ochrona przyrody

a) „Czynna ochrona głuszca na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”

Lasy Państwowe w 2022 r. kontynuowały szereg działań podejmowanych na rzecz czynnej ochrony populacji głuszca. Związane one były zarówno z prowadzeniem ośrodków hodowli głuszców, jak i zadaniami wykonywanymi w ostojach gatunku – m.in. w Borach Dolnośląskich, Puszczy Augustowskiej, Puszczy Solskiej, Paśmie Policy czy w Paśmie Jaworzyny Krynickiej. Zasadniczym celem podejmowanych starań jest wzmocnienie kondycji istniejących lub odtwarzanych populacji gatunku.

Lasy Państwowe prowadzą trzy ośrodki hodowli głuszca: Ośrodek Hodowli Głuszca w Nadleśnictwie Leżajsk, Wolierową Hodowlę Głuszca w Nadleśnictwie Wisła oraz Ośrodek Hodowli Zachowawczej Głuszców w Nadleśnictwie Głęboki Bród. Głównym zadaniem ww. ośrodków jest zapewnienie nadleśnictwom prowadzącym projekty reintrodukcji odpowiedniej liczby młodych osobników gotowych do zasilenia lokalnych populacji.

W 2022 r. 11 nadleśnictw kontynuowało działania terenowe z zakresu czynnej ochrony głuszca w ramach projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, funduszu leśnego oraz środków własnych nadleśnictw tj.:

- „Program reintrodukcji głuszca w paśmie Jaworzyny Krynickiej”,
- „Ochrona głuszca *Tetrao urogallus* in situ i ex situ w Puszczy Augustowskiej”,
- „Restytucja i czynna ochrona głuszca w Puszczy Solskiej”,
- „Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe”.

Działania podejmowane w ramach projektów zmierzają do utrzymania bądź odtworzenia warunków siedliskowych preferowanych przez głuszce. Polegają one na odpowiednim kształtowaniu struktury drzewostanów, modyfikacji sposobu prowadzenia gospodarki leśnej oraz polepszaniu jakości żerowisk. W celu zmniejszenia presji ze strony drapieżnictwa prowadzona jest redukcja liczebności drapieżników gatunków łownych oraz odłowy i translokacja jastrzębi, zgodnie z decyzjami organów ochrony przyrody. Presja środowiskowa

jest zmniejszana również poprzez likwidację bądź uwidacznianie grodzień leśnych oraz ograniczanie ruchu turystycznego. W przygotowanych ostojach prowadzone są wsiedlenia ptaków metodami uznanymi obecnie za najskuteczniejsze. Ostoje podlegają całorocznym obserwacjom. Lokalne populacje oraz wsiedlane osobniki są monitorowane (wykorzystywanie monitoringu obserwacyjnego, telemetrycznego oraz genetycznego).

b) „Czynna ochrona cietrzewia na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”

Projekt miał na celu zachowanie funkcjonujących w Polsce stanowisk cietrzewi, zmniejszenie presji środowiska na populacje, polepszenie jakości ich ostoi oraz odwrócenie negatywnych trendów parametrów populacyjnych. Lasy Państwowe wykonują całe spektrum działań mających skutkować m.in. wyższym sukcesem rozrodczym, niższą śmiertelnością i w efekcie wzrostem liczebności cietrzewia.

W Nadleśnictwie Spychowo funkcjonuje Ośrodek Hodowli Cietrzewia – jedyny tego typu ośrodek w Polsce przeznaczony dla cietrzewi. Obecnie w ośrodku stado zarodowe stanowi ok. 30 osobników. Wyhodowane młode ptaki są wsiedlane do istniejących ostoi tego gatunku m.in. na Pojezierzu Mazurskim oraz w Borach Dolnośląskich. Warunki hodowlane i przyjęty sposób prowadzenia hodowli mają za zadanie jak najlepiej przystosowywać osobniki do warunków panujących w naturze, w których docelowo przyjdzie im funkcjonować (wykształcenie behawioru antydrapieżniczego, dostosowanie układu pokarmowego do naturalnego pokarmu, utrzymanie wysokiej odporności immunologicznej).

Leśny Bank Genów Kostrzyca w Miłkowie odpowiada w projekcie za przyjmowanie i przechowywanie prób genetycznych w utworzonym banku genów cietrzewia oraz prowadzenie monitoringu genetycznego osobników znajdujących się w hodowlach i ostojach tego gatunku. Podejmowane działania mają posłużyć skutecznemu zarządzaniu pulą genetyczną populacji. Obecne prace koncentrują się na wzbogacaniu banku genów w nowe próbki oraz na zwiększaniu skuteczności stosowanych metodyk i procedur.

W wyznaczonych ostojach prowadzone są działania zmierzające do utrzymania bądź odtworzenia warunków siedliskowych odpowiadających preferencjom siedliskowym cietrzewi. Polegają one na kształtowaniu struktury roślinności poprzez odkrzacanie, przerzedzanie oraz wykaszanie roślinności, a także poprawę uwilgotnienia siedlisk. Wprowadzane są modyfikacje w sposobie prowadzenia gospodarki leśnej w ostojach cietrzewia, ukierunkowane na zapewnianie odpowiednich warunków do funkcjonowania populacji w ciągu całego roku. W celu zmniejszenia presji ze strony drapieżnictwa prowadzona jest redukcja liczebności drapieżników gatunków łownych oraz odłowy i translokacja jastrzębi, zgodnie z decyzjami

organów ochrony przyrody. Presja środowiskowa jest zmniejszana również poprzez likwidację bądź uwidacznianie grodzień leśnych oraz ograniczanie ruchu turystycznego. W przygotowanych ostojach prowadzone są wsiedlenia ptaków metodami uznanymi obecnie za najskuteczniejsze. W 2022 r. wsiedlono 177 osobników (na terenie nadleśnictw: Szklarska Poręba, Jedwabno, Szczytno oraz Ruszów) pochodzących z Ośrodka Hodowli Cietrzewia w Nadleśnictwie Spychowo, prywatnej hodowli oraz hodowli półnaturalnej w Nadleśnictwie Ruszów. Sytuacja panująca w ostojach podlega całorocznym obserwacjom. Lokalne populacje cietrzewia oraz wsiedlane osobniki są monitorowane (wykorzystanie monitoringu obserwacyjnego, telemetrycznego oraz genetycznego).

c) „Kompleksowy projekt ochrony żubra przez Lasy Państwowe” i „Kompleksowa ochrona żubra w Polsce”

W 2017 r. zainicjowano projekt „Kompleksowa ochrona żubra przez Lasy Państwowe” finansowany w całości ze środków funduszu leśnego. Partnerami wspólnie realizującymi projekt są 22 nadleśnictwa, Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, Leśny Bank Genów Kostrzyca w Miłkowie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Stowarzyszenie Miłośników Żubrów oraz Białowiecki Park Narodowy. Głównym celem projektu jest zapewnienie trwałości populacji żubra oraz jej rozwój.

W ramach projektu w 2022 r. kontynuowano budowę nowej zagrody pokazowej w Nadleśnictwie Supraśl. Prowadzono również działania mające na celu rozprzestrzenienie żubrów i tworzenie metapopulacji.

Kontynuacją ww. projektu jest realizacja kolejnego, pn. „Kompleksowa ochrona żubra w Polsce”, zapoczątkowanego w czerwcu 2019 r. po podpisaniu umowy na lata 2019–2023 na kwotę 34 mln zł. Projekt ten otrzymał dofinansowanie z Funduszu Spójności Unii Europejskiej w ramach programu Infrastruktura i Środowisko. Ukierunkowany jest na działania o charakterze dobrych praktyk związanych z kompleksową ochroną żubra w Polsce. Ochroną objęte są istniejące wolne populacje: białowiecka, knyszyńska, borecka, bieszczadzka, augustowska oraz bytująca na poligonie drawskim, a także hodowle zamknięte w Pszczynie, Niepołomicach, Gołuchowie i Muczmem oraz populacja w zagrodzie pokazowej w Wolisku (Nadleśnictwo Borki). Beneficjentem jest SGGW, a w projekcie partnerskim uczestniczy 26 jednostek Lasów Państwowych oraz Białowiecki Park Narodowy.

W ramach projektu realizowano zadania związane z utrzymaniem stad wolnościowych i hodowli zamkniętych oraz opieką weterynaryjną. Utworzono dwie nowe metapopulacje (wolne stada) żubra. Podejmowano działania wspierające poprawę warunków bytowania (łąki,

wodopoje, sady, poletka). Rozpoczęto prace nad budową zagrody pokazowej w Nadleśnictwie Dwukoły. W ramach projektu opieką objęto 82% krajowej populacji żubra.

Przeciwdziałanie zmianom klimatu

a) „Leśne Gospodarstwa Węglowe” (LGW)

Głównym celem przedsięwzięcia jest wykazanie roli obszarów leśnych w łagodzeniu negatywnych skutków zmian klimatycznych i pochłanianiu gazów cieplarnianych. W ramach projektu udoskonalany jest model pochłaniania dwutlenku węgla przez lasy (CBM-CFS3 – *Carbon Budget Model of the Canadian Forest Sector*), który umożliwi określenie ilości zakumulowanego węgla dla każdego wydzielenia drzewostanowego. Zaplanowano również testowanie efektywności dodatkowych działań zmierzających do zwiększenia retencji CO₂ w lasach Polski. Efekty podjętych działań zaowocują udoskonaleniem sposobu raportowania pochłaniania CO₂.

W 2022 r. zrealizowano według planu działania dodatkowe na powierzchni 988,83 ha. We wrześniu 2022 r. odbyła się aukcja Jednostek Dwutlenku Węgla (JDW), w której udział wzięło osiem firm. Podczas aukcji wylicytowano ekwiwalent 26 309 t dodatkowo pochłoniętego CO₂.

3 sierpnia 2022 r. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych decyzją nr 91 zainicjował realizację projektu rozwojowego PGL LP pn. „Lasy Węglowe”. Jest to projekt o charakterze wdrożeniowym, w odróżnieniu od swojego poprzednika – pilotażowego projektu „Leśne Gospodarstwa Węglowe” (LGW), i bazuje na jego wynikach.

b) „Termomodernizacja budynków PGL LP (łącznie z zastosowaniem OZE w budynkach)”

Projekt „Modernizacja energetyczna budynków PGL LP” został uruchomiony jako kontynuacja zakończonego w 2021 r. projektu „Termomodernizacja budynków PGL LP” stanowi część pakietu działań Lasów Państwowych w ramach przeciwdziałania zmianom klimatu. Jest on elementem społecznej odpowiedzialności biznesowej Lasów Państwowych, ich wkładem w energetyczną transformację gospodarki do modelu niskoemisyjnego.

Zamierzenia projektu są realizowane przez poprawę efektywności energetycznej budynków zarządzanych przez Lasy Państwowe znajdujących się na terenie całego kraju, w oparciu o obniżenie poziomu zużycia energii cieplnej i elektrycznej dzięki takim działaniom, jak:

- poprawa parametrów związanych z przenikalnością cieplną przegród zewnętrznych budynków,

- wymiana oświetlenia na energooszczędne,
- modernizacja systemów grzewczych i źródeł ciepła oraz systemów dystrybucji ciepłej,
- modernizacja systemów wentylacji i klimatyzacji,
- zastosowanie rekuperacji z odzyskiem ciepła,
- zastosowanie instalacji OZE oraz magazynów energii (w tym wodorowych),
- zastosowanie systemów kontroli wykorzystania i zarządzania energią,
- zainstalowanie monitoringu zanieczyszczenia powietrza,
- dostosowanie do obowiązujących przepisów dotyczących uchwał antysmogowych, obowiązków związanych z użytkowaniem i usuwaniem wyrobów zawierających azbest i innych obszarów związanych z ochroną środowiska.

Powyższe działania pozwalają na uzyskanie korzyści w wydatkach ponoszonych na energię cieplną i elektryczną wykorzystywaną w budynkach zarządzanych przez PGL LP, podniesienie standardu ich użytkowania. Stanowią również ważny element w upowszechnianiu wiedzy w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz kształtowaniu nawyków racjonalnego korzystania z energii. W budynkach, które już wcześniej zostały objęte termomodernizacją, przeprowadzona będzie optymalizacja wykorzystania energii, która wskazuje obszary, gdzie możliwe jest zmniejszenie zużycia energii i zastosowanie odpowiednich rozwiązań (np. instalacja ogniw fotowoltaicznych). Ponadto zostaną wprowadzone systemy kontroli wykorzystania i zarządzania energią, a w budynkach znajdujących się w pobliżu większych miejscowości zainstalowany zostanie monitoring zanieczyszczenia powietrza w postaci czujników, których odczyty będą udostępnione społeczeństwu jako usługa z zakresu e-środowiska. Planuje się również objęcie pilotażem ok. pięciu budynków różniących się między sobą funkcją, sposobem użytkowania, typem konstrukcji oraz powierzchnią użytkową, dla których zostanie opracowana koncepcja modernizacji (w tym dokumentacja techniczna i projektowa), z zastosowaniem innowacyjnych na rynku rozwiązań w zakresie termomodernizacji oraz poprawiania efektywności energetycznej budynków. Termomodernizacja budynków pilotażowych zostanie wykonana według proponowanych rozwiązań zawartych w koncepcji. W efekcie działania pilotażowego planuje się przygotowanie rekomendacji dla wszystkich jednostek Lasów Państwowych w zakresie stosowania innowacyjnych rozwiązań w budynkach zarządzanych przez PGL LP.

W 2022 r. w ramach projektu:

- 1) rozpoznano potrzeby w zakresie usunięcia azbestu z budynków będących w zarządzie jednostek organizacyjnych PGL LP i wydania rekomendacji w ww. zakresie;

- 2) rozpoznano potrzeby jednostek organizacyjnych PGL LP w zakresie termomodernizacji budynków będących w ich zarządzie. Przeprowadzono analizę na podstawie zebranych zgłoszeń; wyniki zostały zaprezentowane w opracowaniu „Wyniki analizy kart zgłoszenia do projektu Modernizacja energetyczna budynków PGL LP”;
- 3) czynnie uczestniczono w opiniowaniu programów operacyjnych, SZOP-ów oraz projektów kryteriów naboru w procesie programowania perspektywy finansowej 2021-2027, m.in. zgłaszając uwagi do dokumentów i uczestnicząc w KM;
- 4) PGL LP wzięło udział w konkursie Liderzy Transformacji Energetycznej, obejmującym m.in. działania realizowane w ramach projektu i otrzymało tytuł Lidera;
- 5) przeprowadzono szkolenia online dla jednostek LP, dotyczące zagadnień związanych z realizacją projektu;
- 6) przeprowadzono ewidencję źródeł ciepła wykorzystujących pellet i drewno kawałkowe w budynkach zarządzanych przez PGL LP;
- 7) rozpoczęto prace nad raportem końcowym z prac zespołu ds. opracowania jednolitego systemu rozliczania energii z OZE w budynkach PGL LP i ładowania pojazdów elektrycznych ze stacji ładowania, będących w zarządzie PGL LP;
- 8) uruchomiono podstronę projektu: <https://www.ckps.lasy.gov.pl/modernizacja-energetyczna-budynkow-w-pgl-lp> i opracowano tekst informacyjny nt. projektu;
- 9) opracowano koncepcję prowadzenia działań komunikacyjnych w ramach projektu.

Ponadto Dyrektor Generalny Lasów Państwowych zarządzeniem nr 111 z dnia 21 grudnia 2022 r. zatwierdził do realizacji program „Podnoszenie efektywności energetycznej budynków w PGL LP”, do którego zadań – budowy budynków energooszczędnych oraz sporządzenia świadectw charakterystyki energetycznej dla budynków PGL LP – planuje się włączenie projektu „Modernizacja energetyczna budynków PGL LP”.

W kolejnym roku w ramach projektu planowane jest:

- 1) wdrożenie aplikacji do zbierania i weryfikacji danych dotyczących m. in. świadectw charakterystyki energetycznej (SCHE) budynków, informacji z audytów efektywności energetycznej i ewidencji instalacji PV do 50 kW;
- 2) uruchomienie działań związanych z opracowaniem koncepcji głębokiej modernizacji dla pięciu budynków pilotażowych;
- 3) uruchomienie działań związanych z pozyskaniem „białych certyfikatów” za przedsięwzięcia związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej budynków PGL LP;

- 4) opracowanie materiału informacyjnego dla jednostek PGL LP zawierającego tzw. dobre praktyki dotyczące realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych z zakresu termomodernizacji budynków.

c) „Las Energii”

Projekt jest kontynuacją projektu o nazwie „OZE podstawą zaopatrzenia w energię elektryczną budynków i środków transportu PGL LP LAS ENERGII”. W ramach projektu koordynowanego przez Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych (CKPŚ) prowadzone są zadania dotyczące zakupu energii elektrycznej w ramach zintegrowanego zakupu energii elektrycznej (ZZEE) oraz zakupu paliw gazowych w ramach zintegrowanego zakupu paliw gazowych (ZZPG).

W 2022 r. w ramach ZZEE grupa zakupowa LP liczyła 451 jednostek, 3 279 punktów poboru energii (PPE) o wolumenie ok. 36,6 GWh. W związku z brakiem ofert w przeprowadzonym postępowaniu nie wyłoniono sprzedawcy energii elektrycznej dla jednostek organizacyjnych LP na rok 2023. Postępowanie przetargowe powtórzone na początku 2023 r. również zostało unieważnione w związku z brakiem złożonych ofert. Przyczyny, dla których sektor energii elektrycznej nie składa ofert na zintegrowaną sprzedaż energii elektrycznej na 2023 r., nie są jasne. Sytuacja ta dotyczy zarówno PGL LP, jak i innych podmiotów szukających sprzedawców w ramach organizowanych grupowych postępowań przetargowych na rok 2023. Natomiast w ramach ZZPG grupa zakupowa LP liczyła 212 jednostek, 403 punktów poboru gazu (PPG) o wolumenie ok. 18 GWh (na I półrocze 2023 r.). W 2022 r. ogłoszono postępowanie przetargowe, które podzielono na 13 części na okres od 1.01.2023 r. do 30.06.2023 r. W związku z bardzo wysokimi cenami paliw gazowych w 2022 r. (w ofertach na 2023 r.) podjęto decyzję o skróceniu okresu zamówienia do sześciu miesięcy. Miało to na celu uniknięcie sytuacji związania się umową na cały rok z niekorzystną ceną. Podejrzewano, że ceny paliw gazowych ulegną obniżeniu, co nastąpiło w I kwartale 2023 r. W ramach projektu na dostawę paliw gazowych w 2023 r. podpisano 133 umowy dla części nr 1–8, natomiast części nr 9–13 ze względu na brak ofert zostały unieważnione (zakupy dla tych części na razie nie będą kontynuowane ze względu na brak możliwości otrzymania ofert). Postępowanie przetargowe dotyczące części 1–8, na okres od 1.07.2023 r. do 31.12.2023 r., zostanie powtórzone na początku 2023 r.

W 2022 r. rozpoczęto prace nad narzędziem informatycznym mającym służyć zintegrowanym zakupom oraz gromadzeniu informacji o zużyciu energii i paliw gazowych w jednostkach

organizacyjnych PGL LP. Prowadzono przede wszystkim prace analityczne, badając możliwe rozwiązania na rynku, i na tej podstawie przygotowano koncepcje własnego narzędzia.

W ramach części dotyczącej elektromobilności w jednostkach organizacyjnych LP w 2022 r. zakupiono 35 sztuk pojazdów elektrycznych: 15 samochodów osobowych, dwa busy, osiem motocykli i 10 rowerów. Aktualnie w Lasach Państwowych jest ok. 50 pojazdów elektrycznych, z czego 30 sztuk to samochody. Jest to niewielka część całej floty samochodów w Lasach Państwowych. W ramach projektu „Las Energii”, planowane jest powiększenie floty w 2023 r. o około 50 szt. BEV.

W 2022 r. w ramach przedmiotowego projektu zainstalowano 21 stacji ładowania jedno- i dwustanowiskowych o mocy wyjściowej 22 kWh. Obecnie Lasy Państwowe posiadają zamontowanych 40 stacji ładowania w różnych częściach Polski. W związku z planowaną instalacją dużej ilości stacji ładowania będących w zarządzie PGL LP (łącznie ok. 400 szt.) oraz zainteresowaniem innych podmiotów korzystaniem z tych stacji konieczne jest wprowadzenie zarządzania zintegrowanym systemem infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych PGL LP. W ramach projektu rozwojowego „Las Energii” zadanie to zostało powierzone Zakładowi Usługowo-Produkcyjnemu LP w Łodzi, który ma pełne kompetencje w zakresie elektromobilności i oferuje kompleksowe usługi w tym zakresie.

Ponadto w związku z dążeniem do samowystarczalności energetycznej jednostek PGL LP, która ma zostać osiągnięta poprzez produkcję energii z odnawialnych źródeł (OZE), tj. budowę instalacji fotowoltaicznych (PV), turbin wiatrowych (TW), magazynów energii, w tym z wykorzystaniem zielonego wodoru oraz modernizację infrastruktury przesyłowej energii elektrycznej i gazu na gruntach PGL LP, w ramach projektu „Las Energii” podjęto następujące działania:

- prowadzono analizy i wytypowano grunty pod budowę farm PV do 1MW;
- prowadzono proces zawierania umów pod inwestycje fotowoltaiczne (PV) – Tauron Zielona Energia sp. z o.o. i turbiny wiatrowe (TW) – Eurowid Energy WNP Sp. z o.o.;
- realizowano prace etapu planistycznego dotyczące budowy i eksploatacji instalacji turbin wiatrowych (TW) – weryfikowano lokalizacje pod kątem uwarunkowań środowiskowych;
- przeprowadzono analizy i wytypowano lokalizację pod inwestycję w zakresie produkcji zielonego wodoru;

- realizowano prace związane z zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego w zakresie produkcji certyfikowanego pelletu. Od 1 września 2022 r. na produkcję pelletu przekazano 200 m³ surowca drzewnego SO S2AP-250.

8.4.2. Realizacja projektów z udziałem środków Unii Europejskiej

W 2022 r. Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych (CKPŚ) koordynowało realizację oraz odpowiadało za rozliczenie finansowe kilku projektów wdrażanych przez Lasy Państwowe.

Projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) 2007-2013:

- „Zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych” – MRN**
- „Przeciwdziałanie skutkom odpływu wód opadowych na terenach górskich. Zwiększenie retencji i utrzymanie potoków oraz związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie” – MRG**
- „Rekultywacja na cele przyrodnicze terenów zdegradowanych, popoligonowych i powojkowych zarządzanych przez PGL LP” – POL**

Prowadzony jest bieżący monitoring oraz inne prace wynikające z praktycznej realizacji zasady trwałości projektów, w tym m.in. przygotowanie i przekazanie do Instytucji Wdrażającej – Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) zbiorczych raportów z osiągniętych efektów.

Projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020:

- „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych” – MRN2**

Lasy Państwowe kontynuowały realizację „Kompleksowego projektu adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”. W projekcie MRN2 uczestniczy 113 nadleśnictw z 17 regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych. Najintensywniejsze prace dotyczyły wykonania dokumentacji projektowej oraz uzyskania wymaganych przez NFOŚiGW decyzji, opinii i uzgodnień administracyjnych.

Zrealizowano również roboty budowlane dla zadań, które posiadały już niezbędną dokumentację projektową i administracyjną. Wartość wskaźników osiągnięta w 2022 r. zgodnie z wnioskami o płatność to łącznie 237 sztuk obiektów zbiornikowych i zadań kompleksowych, pojemność obiektów małej retencji na poziomie 401 584 m³ i objętości retencjonowanej wody 229 630 m³.

W 2022 r. złożono w NFOŚiGW pięć wniosków o płatność na łączną kwotę wydatków kwalifikowalnych 33 406 003,36 zł. W 2022 r. otrzymano refundację na kwotę 31 832 237,05 zł (dofinansowanie UE).

b) „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich” – MRG2

W 2022 r. Lasy Państwowe kontynuowały realizację projektu, w którym uczestniczy 47 nadleśnictw z czterech regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych. W 2022 r. w dalszym ciągu prowadzone były prace dotyczące wykonania dokumentacji projektowej oraz uzyskania wymaganych przez NFOŚiGW decyzji, opinii i uzgodnień administracyjnych. Intensywnie realizowano roboty budowlane dla zadań, które posiadały już niezbędną dokumentację projektową i administracyjną. Wartość wskaźników osiągnięta w 2022 r. zgodnie z wnioskami o płatność to łącznie 359 sztuk obiektów zbiornikowych i zadań kompleksowych, pojemność obiektów małej retencji na poziomie 138 952 m³ i objętości retencjonowanej wody 105 573 m³.

W 2022 r. złożono w NFOŚiGW pięć wniosków o płatność na łączną kwotę wydatków kwalifikowalnych 47 240 071,74 zł. W 2022 r. otrzymano refundację na kwotę 44 831 589,46 zł (dofinansowanie UE).

c) „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów” – PPOŻ

W 2022 r. Lasy Państwowe kontynuowały realizację projektu, w którym obecnie uczestniczy 168 nadleśnictw z 17 regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych. W ramach projektu w 2022 r. rozliczono wydatki dotyczące wybudowania 15 i zmodernizowania 9 dostrzegalni przeciwpożarowych, zakupu 23 zestawów sprzętu do lokalizacji pożarów oraz doposażenia 6 punktów alarmowo-dyspozycyjnych (PAD).

W 2022 r. złożono w NFOŚiGW cztery wnioski o płatność na łączną kwotę wydatków kwalifikowalnych 7 132 597,12 zł. W 2022 r. otrzymano refundację na kwotę 5 294 095,51 zł (dofinansowanie UE).

d) „Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe” – OPL

W 2022 r. Lasy Państwowe kontynuowały realizację projektu, w którym uczestniczyło 114 nadleśnictw z 16 regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, realizując zadania ochronne na 118 obszarach Natura 2000.

W ramach projektu do końca 2022 r. w wyniku prowadzonych działań ochronnych osiągnięto właściwy stan siedlisk i stanowisk występowania chronionych gatunków na powierzchni 14,3 tys. ha. W ich zakresie były przede wszystkim zabiegi czynnej ochrony, kształtowanie odpowiednich warunków przyrodniczych w odniesieniu do wymogów siedliskowych, zwalczanie gatunków inwazyjnych, ograniczenie drapieżnictwa oraz monitorowanie występowania gatunków chronionych. Prowadzono zabiegi ochronne na rzecz ponad 32 gatunków roślin i zwierząt oraz ponad 30 typów siedlisk przyrodniczych występujących na obszarach Natura 2000.

W 2022 r. złożono w NFOŚiGW cztery wnioski o płatność na łączną kwotę wydatków kwalifikowalnych 5 408 148,03 zł. W 2022 r. otrzymano refundację na kwotę 3 452 987,34 zł (dofinansowanie UE).

e) „LIFE PODKOWIEC PLUS: powrót do lasu - ochrona siedlisk rozrodczych nietoperzy w ujęciu całościowym” – LIFE20 NAT/PL/001427

Kolejnym projektem realizowanym przez Lasy Państwowe z udziałem środków Unii Europejskiej jest Projekt LIFE pt.: „LIFE PODKOWIEC PLUS: powrót do lasu – ochrona siedlisk rozrodczych nietoperzy w ujęciu całościowym” LIFE20 NAT/PL/001427, realizowany od 2021 r. (czas trwania od 1.10.2021 r. do 30.09.2026 r.).

W 2022 r. Lasy Państwowe kontynuowały realizację projektu, w którym uczestniczy 10 nadleśnictw z czterech regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych.

Celem projektu jest poprawa stanu ochrony chiropterofauny (głównie podkowca małego, ale też nocka orzęsionego i nocka dużego) występującej na obszarach Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez Lasy Państwowe poprzez:

- zabezpieczenie i poprawę warunków stanowisk o dużym znaczeniu dla nietoperzy,
- przejście w ochronie nietoperzy od podejścia reaktywnego do proaktywnego,
- wzmocnienie instytucjonalnego wsparcia w ochronie nietoperzy.

W projekcie uczestniczą również partnerzy z Czech, Słowacji i Rumunii, którzy realizują działania im przypisane w swoim zasięgu terytorialnym.

Najintensywniejsze prace dotyczyły wykonania dokumentacji projektowej oraz uzyskania wymaganych decyzji, opinii i uzgodnień administracyjnych związanych z budową wież i schronień przejściowych tzw. bathutów dla nietoperzy. Wykonano też prace polegające na wyznaczeniu miejsc budowy wież i schronień na terenie nadleśnictw Bardo Śląskie i Zdroje. Zrealizowano roboty budowlane, w efekcie których wybudowano 20 szt. schronień przejściowych dla nietoperzy we wspomnianych nadleśnictwach.

8.5 Działania Lasów Państwowych zapobiegające rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń (ASF)

W ramach realizowanych zadań podejmowanych przez PGL LP, których celem jest zapobieganie rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń, Lasy Państwowe kontynuowały w 2022 r. działania w zakresie budowy, konserwacji i utrzymania ogrodzeń zatrzymujących i ograniczających migrację dzików z terenów leśnych. Obowiązek realizacji tych zadań przez Lasy Państwowe wynika bezpośrednio z art.46 ust.3 pkt. 8l ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. W minionym roku Lasy Państwowe wybudowały ponad 11 km nowego ogrodzenia na terenie województwa małopolskiego (RDLP Kraków). Koszt jego budowy wyniósł 365 tys. zł. Ponadto blisko 270 tys. zł kosztowała konserwacja i remont ogrodzeń wybudowanych w latach poprzednich. W ramach działań z tego zakresu przez cały ubiegły rok właściwe nadleśnictwa prowadziły cykliczne opryski repelentami wyznaczonych pasów terenu o łącznej długości ponad 280 km. Utrzymanie ciągłości barier zapachowych miało na celu uniemożliwienie i zatrzymanie migracji dzików z terenów leśnych. Koszt tych zabiegów w 2022 r. wyniósł ponad 1,1 mln zł.

Ponadto w ramach walki z afrykańskim pomorem świń Lasy Państwowe zainwestowały własne środki finansowe w rozbudowę i modernizację infrastruktury łowieckiej służącej do przechowywania tusz pozyskanych dzików, zgodnie z obowiązującymi zasadami bioasekuracji. W 2022 r. koszt realizacji ww. zadań wyniósł 545 tys. zł.

W minionym roku Lasy Państwowe (RDLP w Szczecinie i RDLP w Zielonej Górze) we współpracy z Inspekcją Weterynaryjną i Polskim Związkiem Łowieckim zaangażowały się w projekt badawczy dotyczący „Oceny liczebności i lokalizacji watah dzików na terenie województwa lubuskiego w celu zapobiegania i zwalczania afrykańskiego pomoru świń”. Zadanie to finansowane ze środków związanych z funduszem leśnym stanowiło dla Lasów Państwowych wydatek w wysokości ponad 280 tys. zł.

Kolejnym obciążeniem finansowym dla Lasów Państwowych był zwrot zryczałtowanych kosztów udziału przedstawicieli wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego (WODR) w szacowaniu szkód łowieckich i ustalaniu wysokości odszkodowań. Koszty związane z realizacją przedmiotowego zadania wyniosły w 2022 r. 107 tys. zł.

9. Zmiany w stanie majątku Lasów Państwowych w 2022 r. w porównaniu z rokiem 2021

W 2022 r. nastąpił wzrost aktywów ogółem o 4 568 226,4 tys. zł, w tym aktywa trwałe zwiększyły się o 603 354,9 tys. zł, a aktywa obrotowe wzrosły o 3 964 871,5 tys. zł. Odnotowano spadek inwestycji długoterminowych o 3 063,9 tys. zł, a wzrost inwestycji krótkoterminowych o 3 548 810,6 tys. zł. Po stronie pasywów o 3 407 601,4 tys. zł uległ zwiększeniu kapitał (fundusz) własny Lasów Państwowych, a zobowiązania i rezerwy na zobowiązania wzrosły o 1 160 625,0 tys. zł.

10. Bilans Lasów Państwowych

Zestawienie aktywów i pasywów w wybranych składnikach, objętych bilansem Lasów Państwowych na dzień 31 grudnia 2022 r. (całość prezentowana jest w Sprawozdaniu finansowym Lasów Państwowych za 2022 rok), przedstawia się następująco:

Aktywa

A. Aktywa trwałe	8 459 085,4 tys. zł
z tego:	
1) wartości niematerialne i prawne	11 742,7 tys. zł
2) rzeczowe aktywa trwałe	8 346 160,5 tys. zł
w tym: – budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	7 081 200,9 tys. zł
– środki transportu	109 405,9 tys. zł
– środki trwałe w budowie	401 302,7 tys. zł
3) należności długoterminowe	925,6 tys. zł
4) inwestycje długoterminowe	91 232,7 tys. zł
5) długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	9 023,9 tys. zł
B. Aktywa obrotowe	9 175 960,9 tys. zł
z tego:	
1) zapasy	375 329,2 tys. zł
2) należności krótkoterminowe	763 950,6 tys. zł
w tym z tytułu dostaw i usług	596 175,3 tys. zł
3) inwestycje krótkoterminowe	7 971 860,6 tys. zł
w tym środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	7 910 337,2 tys. zł
4) krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	64 820,5 tys. zł
Suma bilansowa	17 635 046,3 tys. zł

Pasywa

A. Kapitał (fundusz) własny	13 032 846,9 tys. zł
w tym: – kapitał zasobów LP	8 515 411,5 tys. zł
– kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	350 658,6 tys. zł
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	4 602 199,4 tys. zł
z tego:	
1) rezerwy na zobowiązania	1 319 774,1 tys. zł
2) zobowiązania długoterminowe	9 973,6 tys. zł
3) zobowiązania krótkoterminowe	2 401 747,3 tys. zł
w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług	840 553,3 tys. zł
4) rozliczenia międzyokresowe	870 704,4 tys. zł
Suma bilansowa	17 635 046,3 tys. zł

11. Zaangażowanie kapitału Lasów Państwowych w innych podmiotach gospodarczych

Wartość bilansowa posiadanych udziałów i akcji w innych podmiotach, według stanu na 31 grudnia 2022 r., wyniosła 32 363,7 tys. zł, co stanowi 0,25% kapitału (funduszu) własnego Lasów Państwowych.

Struktura udziałów poszczególnych grup podmiotów przedstawia się następująco:

Grupa podmiotów	Wartość według bilansu*	Udział	Liczba podmiotów
Spółki akcyjne – banki	30 529,6 tys. zł	94,33%	2
Spółki akcyjne – pozostałe	0,0 tys. zł	0,0%	1
Spółki z o.o.	1 831,6 tys. zł	5,66%	6
Pozostałe	2,5 tys. zł	0,01%	1
Razem	32 363,7 tys. zł	100,00%	10

*Wartość nabycia akcji/udziałów pomniejszona o odpisy aktualizacyjne.

W wyżej wymienione akcje i udziały zaangażowany był kapitał pięciu jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych: Dyrekcji Generalnej LP, dwóch regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych i dwóch nadleśnictw. W 2022 r. nie uzyskano przychodów w postaci dywidendy z tytułu zaangażowania kapitałowego w spółkach.

12. Pozyskanie i sprzedaż drewna w 2022 r.

12.1. Pozyskanie drewna

W lasach zarządzanych przez PGL LP w 2022 r. pozyskano ok. 42,3 mln m³ drewna ogółem, tj. o 1,8 mln m³ drewna więcej niż w roku poprzednim oraz o ok. 0,9 mln m³ więcej w odniesieniu do założonego planu. Pozyskanie grubizny wyniosło ponad 40,4 mln m³, co stanowi 100,5% w stosunku do planu pozyskania grubizny oraz jest wartością większą niż w 2021 r. o ponad 1,4 mln m³.

Drewna wielkowymiarowego iglastego (wraz z kłodami) pozyskano ok. 14,6 mln m³ (100,6% planu), czyli porównywalnie jak w 2021 r. Natomiast drewna wielkowymiarowego liściastego pozyskano blisko 2,2 mln m³, czyli o 0,1 mln m³ mniej niż w roku poprzednim. Drewna średniowymiarowego użytkowego pozyskano odpowiednio: iglastego 12,9 mln m³, czyli o blisko 0,4 mln m³ mniej niż w roku poprzednim; liściastego 3,7 mln m³, tj. blisko 0,7 mln m³ mniej niż w 2021 r.

12.2. Sprzedaż drewna

Sprzedaż drewna w 2022 r. wyniosła 41,7 mln m³, czyli o blisko 0,6 mln m³ więcej niż w roku 2021, natomiast plan zrealizowano w 100,7%. Sprzedaż grubizny ogółem wyniosła ponad 39,8 mln m³, czyli plan zrealizowano w 99%.

Drewna tartaczno-iglastego (wraz z kłodami) – podstawowego sortymentu stanowiącego o przychodach LP – w 2022 r. sprzedano 14,3 mln m³, czyli mniej niż w 2021 r. o blisko 200 tys. m³. Drewna tartaczno-liściastego sprzedano blisko 2,1 mln m³; papierówek iglastych 14,7 mln m³; a papierówek liściastych ponad 3,8 mln m³.

W 2022 r. odnotowano wzrost ceny drewna ogółem w stosunku do roku poprzedniego o blisko 50% oraz wzrost cen: drewna tartaczno-iglastego o 43%, drewna tartaczno-liściastego o 50,5%, papierówki So/Md o 71%, papierówki Św/Jd o 84%, a także papierówki liściastej o 68%.

W 2022 r. w zakresie zasad sprzedaży drewna obowiązywało zarządzenie nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 22 września 2021 r. w sprawie sprzedaży drewna w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe na lata 2022–2023, a także wspomagające przedmiotowe zarządzenie: decyzja nr 104 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 22 września 2021 r., decyzja nr 105 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 24 września 2021 r., decyzja nr 14 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 marca 2022 r., decyzja nr 18 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 8 marca 2022 r. Powyższe decyzje dotyczyły kryteriów, parametrów i sposobu wartościowania ofert zakupu oraz regulaminów sprzedaży w Portalu Leśno-Drzewnym i aplikacji internetowej e-drewno.

Współpraca z przedstawicielami przemysłu drzewnego zmierzała w kierunku modyfikacji zasad sprzedaży drewna pozwalających na rozwój przemysłu drzewnego i stałość zaopatrzenia w drewno, co znalazło odzwierciedlenie w opracowaniu zasad sprzedaży drewna na 2023 r.

13. Promocja i współpraca międzynarodowa Lasów Państwowych

13.1. Działalność promocyjna i informacyjna

Promocja Lasów Państwowych odbywa się za pośrednictwem jednostek LP, w tym wyspecjalizowanego zakładu – Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych (CILP).

CILP realizuje zadania w obszarze promocji, współpracy z mediami, marketingu, informacji oraz wydawnictw. Zakres wykonywanych działań jest szeroki, obejmuje zarówno przedsięwzięcia własne, jak i koordynację działań promocyjnych, medialnych i marketingowych jednostek LP. Celem podejmowanych działań jest kreowanie i utrwalanie społecznego zaufania, w tym wzmacnianie świadomości społecznej na temat rodzimego modelu leśnictwa oraz zasad prowadzenia trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, a także budowanie pozytywnego wizerunku Lasów Państwowych.

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych realizowało w 2022 r. szereg projektów w zakresie promocji oraz edukacji przyrodniczej i leśnej społeczeństwa, m.in. w formie wydarzeń i przedsięwzięć umożliwiających bezpośredni kontakt uczestników z leśnikami oraz poznawanie zagadnień dotyczących lasów, różnorodności biologicznej polskiej przyrody, w tym korzyści wynikających z dostępności lasów i produktów pochodzenia leśnego. Realizowano projekty ukazujące i wyjaśniające specyfikę pracy leśnika, a także prowadzono działania promujące drewno, czyli prawdziwie ekologiczny i w pełni odnawialny surowiec.

W 2022 r. realizowano przedsięwzięcia w obszarze promocji, informacji i edukacji leśnej w ramach współpracy z partnerami zewnętrznymi, a także wspólnie z jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych. W konsekwencji agresji rosyjskiej na Ukrainę wiele działań Lasów Państwowych uwzględniało pomoc naszym wschodnim sąsiadom.

Wybrane projekty organizowane lub współorganizowane przez CILP w 2022 r.:

- akcja #sadziMY z udziałem pary prezydenckiej, a także przedstawicieli rządu, parlamentarzystów, służb mundurowych, harcerzy i leśników. Wydarzenie odbyło się w Nadleśnictwie Stary Sącz. Jego zasięg medialny, poprzez promocję w ogólnopolskich mediach, oszacowano na ponad 15 mln odbiorców;
- akcja #sprzataMY z udziałem pary prezydenckiej, przedstawicieli rządu, parlamentarzystów, służb mundurowych, harcerzy i leśników. Wydarzenie odbyło się w Nadleśnictwie Skierniewice. Jego zasięg medialny, poprzez promocję w ogólnopolskich mediach, oszacowano na ponad 15 mln odbiorców;
- Dzień Dziecka w KPRM – piknik rodzinny organizowany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów w 2022 r. odbył się pod hasłem „Poznajmy Polskę”. Oferta stoisk edukacyjnych (w tym stoiska PGL LP) została dostosowana do dzieci z Ukrainy m.in. poprzez prezentację wielojęzycznych materiałów informacyjno-promocyjnych. Zasięg medialny wydarzenia, poprzez promocję w ogólnopolskich mediach, oszacowano na ponad 10 mln odbiorców;
- wystawa Lasów Państwowych pt. „Forest and people – our duty since 100 years” w Parlamencie Europejskim w Brukseli – przygotowano wernisaż wystawy dotyczącej funkcjonowania PGL Lasy Państwowe. Jej celem było przybliżenie polskiego modelu gospodarki leśnej pracownikom Parlamentu Europejskiego. Przedsięwzięcie zorganizowano we współpracy z Ministerstwem Klimatu i Środowiska;
- Dzień Dziecka w Kancelarii Sejmu RP organizowany przy współpracy z RDLP w Warszawie;
- Piknik Sejmowy organizowany przy współpracy z Nadleśnictwem Chojnów;
- Spotkanie Mikołajkowe w Sejmie RP organizowane przy współpracy z RDLP w Łodzi.

W 2022 r. promocja Lasów Państwowych odbywała się podczas szeregu wydarzeń i inicjatyw podejmowanych we współpracy z instytucjami nauki, kultury, organizacjami pozarządowymi oraz jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych.

Centrum Informacyjne LP wspierało inicjatywy edukacyjne i promocyjne podejmowane przez regionalne dyrekcje, nadleśnictwa i zakłady o zasięgu krajowym w obszarze edukacji i promocji zrównoważonej gospodarki leśnej. W 2022 r. dofinansowano łącznie 165 projektów. W ramach współpracy z jednostkami organizacyjnymi LP prowadzono także projekty medialne w zakresie promocji Lasów Państwowych.

Współpraca realizowana w 2022 r. z klubami sportowymi, związkami sportowymi i propagatorami aktywności fizycznej i outdoorowej zaowocowała przeprowadzeniem kilkudziesięciu wydarzeń i inicjatyw promujących aktywność fizyczną oraz zdrowy i aktywny tryb życia, w tym w otoczeniu lasów i przyrody.

W 2022 r. w ramach współpracy z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych Centrum Informacyjne LP realizowało działania promocyjne w ramach projektów rozwojowych LP, tj.: „Leśne Gospodarstwa Węglowe” oraz „Czynna ochrona cietrzewia na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”.

Działania promocyjne oraz informacyjne LP realizowano także podczas blisko 30 wydarzeń o charakterze targowym i konferencyjnym, m.in.: Szczyt Klimatyczny ToGetAir; Kongres ESG Polska Moc Biznesu, XXXI Forum Ekonomiczne w Karpaczu, XXI Targi Przemysłu Drzewnego i Gospodarki Zasobami Leśnymi LAS-EXPO, XXXII Międzynarodowa Konferencja Studentów Leśnictwa i Technologii Drewna InterFOB, 6. Międzynarodowa Konferencja BioHydrology „Plants’ role in the hydrological cycle”, Kongres Aglomeracji Lokalnych, III Kongres Zootechniki Polskiej „Quo vadis zootechniko”, XVI Konferencja Naukowa z cyklu „Aktywne Metody Ochrony Przyrody w Zrównoważonym Leśnictwie” z tematem przewodnim „Ochrona przyrody i zrównoważona gospodarka leśna w obliczu zmian klimatycznych”, LIX Zjazd w Stulecie Polskiego Towarzystwa Botanicznego „Amor plantarum nos unit – Łączy nas umiłowanie roślin”, X Ogólnopolski Szczyt Energetyczny OSE Gdańsk czy DroneTech Meeting Poland oraz Euro Target Show.

Współpraca z mediami realizowana w 2022 r. obejmowała materiały emitowane na antenach ogólnopolskich i regionalnych stacji telewizyjnych, audycje emitowane na antenach radiowych, a także publikacje w prasie branżowej i wydawnictwach o zasięgu ogólnopolskim. Wybrane zadania zrealizowane w ramach współpracy z mediami:

- Prosto z Lasu – cykl 26 programów telewizyjnych. Średnia oglądalność odcinka wyniosła ok. 21 tys. widzów;
- Czas w las – cykl 10 odcinków emitowanych na antenach TVP1 i TVP3. Premierowe odcinki gromadziły przed telewizorami średnio ok. 300 tys. widzów;

- Wielki Test Wiedzy o lesie – audycja telewizyjna na antenie TVP1 na żywo. Średnia oglądalność audycji wyniosła ok. 800 tys. widzów;
- Giganci Nauki – oglądalność audycji wyniosła ok. 65 tys. widzów;
- Pytanie na śniadanie – oglądalność audycji wyniosła ok. 460 tys. widzów;
- Okrasa łamie przepisy – kampania edukacyjno-informacyjna, której zadaniem była edukacja społeczeństwa w zakresie promowania walorów zdrowotnych produktów pochodzących z polskich lasów. Premierowe odcinki cyklu obejrzało łącznie ok. 2,5 mln widzów;
- Koncert świąteczny z okazji Świąt Bożego Narodzenia – kampania edukacyjno-informacyjna zrealizowana we współpracy z Telewizją Polską. Oglądalność kampanii wyniosła ok. 1 mln 350 tys. widzów.

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych zorganizowało i przeprowadziło trzy ogólnopolskie konkursy promujące gospodarkę leśną, aktywny tryb życia w bezpośrednim kontakcie z naturą, zdrową żywność pochodzenia leśnego oraz drewno jako ekologiczny i odnawialny surowiec, tj.: „Sportowa Natura”, „Natura od Kuchni” i „Drewno jest z lasu”. Łącznie dofinansowanie uzyskało blisko 1200 podmiotów.

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych prowadziło działania w obszarze komunikacji społecznej w Internecie, w tym:

- Facebook;
- Fanpage Lasów Państwowych – 2022 r. był kolejnym rokiem z rzędu, w którym odnotowano wzrost liczby fanów profilu. Liczba obserwujących wzrosła o ok. 12 tys., tym samym do końca roku osiągając liczbę 145 tys. użytkowników. W ciągu roku opublikowano ok. 1000 postów;
- Fanpage Żubry Online – administrowany przez pracowników Lasów Państwowych skupia społeczność niegdyś oglądającą zakończoną już transmisję z polany odwiedzanej przez żubry w Nadleśnictwie Browsk oraz miłośników tych zwierząt. Według stanu na koniec grudnia 2022 r. profil Żubry Online miał 107,8 tys. fanów. Zasięg strony w 2022 r. wyniósł 202 462 użytkowników. Fanpage jest wykorzystywany także do promocji projektu rozwojowego „Kompleksowy projekt ochrony żubra przez Lasy Państwowe” oraz edukacji nt. gatunku;
- Instagram – przez cały 2022 r. działał oficjalny profil Lasów Państwowych w największym społecznościowym serwisie fotograficznym Instagram. W ciągu roku

opublikowano ponad 200 zdjęć z polskich lasów. Według stanu na ostatni dzień ubiegłego roku profil obserwowano ponad 48 tys. osób (o 10 tys. więcej niż pod koniec 2021 r.);

- YouTube – Telewizja Lasów Państwowych – w 2022 r. kanał TV LP zanotował wzrost liczby subskrybentów – do 35,7 tys. osób, odnotowano 1,5 mln wyświetleń. W 2022 r. na kanale zamieszczono 70 nowych filmów, w sumie jest ich ponad 1600;
- Echa Leśne TV – kanał dedykowany osobom, które uprawiają w lesie sport, są miłośnikami przyrody oraz interesują się lasami hobbystycznie. W 2022 r. filmy na kanale Echa Leśne uzyskały ponad 6 mln wyświetleń. Kanał zyskał 18 tys. nowych subskrybentów. Cykliczny program „Oblicza Lasów” może pochwalić się 12 nowymi odcinkami, które zostały odtworzone prawie 330 tys. razy;
- TikTok – w połowie 2022 r. powstał profil Lasów Państwowych w serwisie społecznościowym TikTok. W niecałe pół roku profil zaobserwowało 26 tys. użytkowników. Opublikowane filmy obejrzano blisko 3 mln razy;
- Podcast „Między Drzewami” – realizację projektu „Między Drzewami. Podcast” rozpoczęto w 2019 r. w formie rozmów na tematy związane z leśnictwem, gospodarką leśną, przyrodą i funkcjami lasu. W 2022 r. wyemitowano 10 odcinków. Projekt został zakończony po emisji łącznie 108 odcinków;
- Strona internetowa www.lasy.gov.pl – strona internetowa Lasów Państwowych stanowi podstawowe źródło informacji o PGL LP oraz o tym, co aktualnie dzieje się w polskich lasach. Zawiera treści dotyczące struktury organizacji, jej historii, gospodarki leśnej oraz działalności rynkowej i społecznej prowadzonej przez LP. Witryna ma dwie sekcje: „Lasy Państwowe. Zapraszamy” (adresowaną do turystów i miłośników przyrody) oraz „Leśnictwo. Serwis profesjonalistów” (adresowaną do leśników, pracowników naukowych, studentów leśnictwa); serwis istnieje również w wersji anglojęzycznej. W ubiegłym roku strona główna Lasów Państwowych zanotowała prawie 5,1 mln odsłon.

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych kontynuowało działania promujące zdrową i naturalną żywność oraz produkty pochodzenia leśnego.

Marka Dobre z Lasu była obecna na wielu wydarzeniach o zasięgu międzynarodowym, ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym, podczas których organizowano degustację produktów pochodzenia leśnego oraz akcje edukacyjne podkreślające pozytywne walory zdrowej żywności z polskich lasów. Do najistotniejszych wydarzeń z udziałem marki należą: cykliczne akcje

społeczne organizowane wspólnie z Kancelarią Prezydenta RP: sadzenie lasu z parą prezydencką – #sadziMy (zorganizowane w Nadleśnictwie Skierniewice) oraz sprzątanie lasu z parą prezydencką – #sprzątaMY (w Nadleśnictwie Stary Sącz), wernisaż wystawy „Od stu lat służymy lasom i ludziom – polski model gospodarki leśnej” w Sejmie, Międzynarodowe Targi Maszyn, Narzędzi i Komponentów dla Przemysłu Drzewnego i Meblarskiego DREMA.

Do zadań Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych należy wydawanie czasopism, tj. miesięcznika dla kadry Lasów Państwowych pt. „Głos Lasu” (nakład 17,5 tys. egz., 11 numerów w roku), kwartalnika dla miłośników lasu „Echa Leśne” (nakład 25 tys. egz., zwiększona do 80 liczba kolumn, dostęp także w wersji na tablety na platformie ISSUU), „Biuletynu Informacyjnego Lasów Państwowych” oraz książek branżowych i promocyjnych, a także zarządzanie i administrowanie Portalem Pracowniczym LP (ponad 12 tys. zalogowanych pracowników, korzystających z zasobu wiedzy i materiałów użytecznych w codziennej pracy i forum fachowego). CILP przygotowuje również newsletter, który wysyłany jest do wszystkich pracowników LP. W 2022 r. Centrum Informacyjne LP kontynuowało wydawanie „Biuletynu Informacyjnego Lasów Państwowych” (nakład 1350 egz.). Jest to oficjalny organ Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych publikujący akty ogólnego zarządu Dyrektora Generalnego LP. Wydanych zostało łącznie 11 numerów biuletynu.

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych w 2022 r. realizowało plan wydawniczy dostosowany do potrzeb promocyjnych i edukacyjnych LP. Ogółem wydano drukiem 15 tytułów (w tym dodruki wydawnictw oraz ulotki promocyjne), jedną pozycję zaś opublikowano w wersji elektronicznej. Wydane w 2022 r. pozycje należały do publikacji branżowych, edukacyjnych bądź promocyjnych i były wydane w nakładach od kilkuset do nawet kilku tysięcy egzemplarzy.

Publikacje o charakterze promocyjnym i edukacyjnym były rozpowszechniane przez Centrum Informacyjne LP podczas centralnych kampanii promocyjnych i wydarzeń o zasięgu ogólnokrajowym.

Wychodząc naprzeciw trudnej sytuacji polityczno-gospodarczej, jaka dotknęła społeczeństwo ukraińskie na skutek ataku Rosji na Ukrainę i bardzo dużej emigracji ludności ukraińskiej do Polski, Zespół ds. Wydawnictw włączył się w opracowanie folderów i książek w języku ukraińskim dla dzieci licznie przybyłych z tego dotkniętego wojną kraju. Powstały ukraińskie wersje popularnych folderów edukacyjnych „Czyj to trop?”, „Czyj to liść?”, a we współpracy z RDLP w Olsztynie dwie książki z serii „Z lasem przez cały rok” – „Jesień” i „Zima”.

13.2. Współpraca międzynarodowa

Rok 2022, podobnie jak 2021, stał pod znakiem pandemii COVID-19, co w znacznym stopniu wpłynęło na charakter działań w ramach współpracy międzynarodowej. Większość spotkań utrzymana została w formule online. W takiej formule odbywały się międzynarodowe debaty i spotkania w ramach Forum Narodów Zjednoczonych ds. Lasów (UNFF), Procesu FOREST EUROPE, Komitetu Leśnego Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), Europejskiej Komisji Gospodarczej (UNECE) i prac poszczególnych Zespołów Specjalistów EGK ONZ/FAO, jak również w ramach unijnych grup roboczych.

Mimo zmiany charakteru pracy był to czas bardzo intensywnych działań w UE, związanych z realizacją inicjatyw zapowiedzianych przez Komisję Europejską w Europejskim Zielonym Ładzie (grudzień 2019 r.) oraz tzw. pakiecie *Fit for 55* (lipiec 2021 r.), który w założeniu ma skierować Unię Europejską na drogę prowadzącą do 55% redukcji emisji dwutlenku węgla do 2030 r. i dalej do neutralności klimatycznej w 2050 r. Najważniejsze wyzwania w sprawach związanych z leśnictwem w Unii Europejskiej w minionym i bieżącym roku dotyczyły właśnie prac związanych z nowymi propozycjami legislacyjnymi przedstawionymi w wymienionym pakiecie. Inicjatywy te dotyczą m.in. Europejskiej strategii na rzecz bioróżnorodności do 2030 r. i związanego z nią Planu odbudowy zasobów przyrodniczych, rewizji Dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED)¹, rewizji obowiązującego rozporządzenia LULUCF², czy też rozporządzenia w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów³.

W minionym roku przedstawiciele Lasów Państwowych aktywnie wspierali działania Ministerstwa Klimatu i Środowiska w pracach m.in.:

- Grupy Roboczej Rady UE ds. leśnictwa (m.in. przygotowania do 17. sesji Forum Leśnego Narodów Zjednoczonych UNFF 17);

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 oraz dyrektywę 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylająca dyrektywę Rady (UE) 2015/652;

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 oraz decyzję nr 529/2013/UE;

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010.

- Stałego Komitetu ds. Leśnictwa (grupa robocza przy Komisji Europejskiej wspierająca Komisję w przygotowywaniu wniosków legislacyjnych i inicjatyw politycznych oraz stanowiąca forum wymiany poglądów z państwami członkowskimi);
- Grupy Roboczej „Lasy i Natura” (m.in. wypracowanie definicji lasów pierwotnych, starodrzewów oraz opracowaniu wytycznych dla leśnictwa bliższego naturze – *closer-to-nature-forestry* i dla ochrony ścisłej);
- ministerialnego Zespołu ds. rewizji rozporządzenia LULUCF (m.in. opiniowanie nowych propozycji związanych z rewizją regulacji dotyczących zmian w rozliczaniu emisji i pochłaniania w sektorze użytkowania gruntów).

Kierownictwo Lasów Państwowych wspierało i reprezentowało Departament Leśnictwa i Łowiectwa podczas nieformalnych spotkań Dyrektorów ds. Leśnictwa UE (w dn. 16–18 maja w Strasburgu oraz w dn. 16–18 października w Pradze) oraz spotkań z przedstawicielami Parlamentu Europejskiego.

Istotnym wydarzeniem międzynarodowym, w którym Lasy Państwowe wzięły udział w minionym roku, była wystawa w Parlamencie Europejskim w Brukseli „Od 100 lat służymy lasom i ludziom” (przełom sierpnia i września 2022 r.) promująca dorobek polskiego leśnictwa. Wystawa została zorganizowana przez Departament Leśnictwa i Łowiectwa we współpracy z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych i Centrum Informacyjnym Lasów Państwowych. Jej tematem była zrównoważona gospodarka leśna realizowana na terenie Polski. Na planszach i zdjęciach pokazano dorobek rodzimej tradycji leśnej, bioróżnorodność w polskich lasach oraz pracę i działania podejmowane przez leśników na rzecz społeczeństwa, ochrony przyrody i środowiska naturalnego.

W 2022 r. kontynuowana była także współpraca pomiędzy organizacjami zarządzającymi lasami państwowymi w Europie w ramach stowarzyszenia EUSTAFOR (*The European State Forest Association*). Jest to organizacja ciesząca się dużym uznaniem na arenie europejskiej. Lasy Państwowe należą do EUSTAFOR od początków działania tej organizacji. Aktualnie liczy ona 36 członków z 25 krajów europejskich. Jej zadaniem jest m.in. dostarczanie wiedzy eksperckiej na temat zrównoważonego i wielofunkcyjnego zarządzania lasami państwowymi i wspieranie europejskiej polityki w zakresie leśnictwa.

14. Wybrane wskaźniki i parametry

1. W 2022 r. Lasy Państwowe wypracowały zysk (netto) w wysokości 986,01 mln zł, który przede wszystkim zwiększył kapitał zasobów PGL Lasy Państwowe.
2. Przeciętny koszt utrzymania pracownika Służby Leśnej w nadleśnictwie w 2022 r. wyniósł 211,9 tys. zł.
3. Utrzymanie Służby Leśnej oraz pozostała działalność administracyjna i nadzór nad lasami innych własności w nadleśnictwach kształtowały się na poziomie 35,1% kosztów ogółem tych jednostek.
4. Koszty ogólnogospodarcze stanowiły 0,3% kosztów nadleśnictw ogółem i w przeliczeniu na jedno stanowisko robotnicze wyniosły 31,6 tys. zł.
5. Przychody nadleśnictw z tytułu sprzedaży drewna stanowiły 93,5% ich przychodów ogółem.
6. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w Lasach Państwowych w 2022 r. wzrosło o 202 etaty w stosunku do roku 2021; na stanowiskach robotniczych nastąpił spadek o 53 etaty, a na stanowiskach nierobotniczych nastąpił wzrost o 255 etatów.
7. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. w Lasach Państwowych zatrudnionych było 25 877 osób, tj. o 200 osób więcej niż w ostatnim dniu 2021 r.
8. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2022 r. wyniosło 10 441,7 zł
w tym:
  - a) w Służbie Leśnej nadleśnictw 11 139,4 zł
  - b) na stanowiskach nierobotniczych poza Służbą Leśną ogółem 8 592,2 zł
w tym:
    - nadleśnictw 8 179,6 zł
    - zakładów 10 515,1 zł
  - c) na stanowiskach robotniczych (robotnicy stali) ogółem 8 042,1 zł
w tym:
    - nadleśnictw 8 155,0 zł
    - zakładów 7 424,2 zł

15. Podsumowanie

Tradycja Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe sięga 1924 roku, w którym to Prezydent Polski Stanisław Wojciechowski na mocy rozporządzeń powołał przedsiębiorstwo państwowe Polskie Lasy Państwowe i powierzył mu gospodarowanie polskimi lasami.

W przededniu stulecia funkcjonowania Lasów Państwowych jako podmiotu gospodarki narodowej są one nadal największą w Unii Europejskiej organizacją zarządzającą lasami własności Skarbu Państwa.

Powszechna ochrona lasów, trwałość ich utrzymania, ciągłość i zrównoważone wykorzystanie wszystkich funkcji lasów, a także powiększanie zasobów leśnych to główne zasady, które przyświecają realizowanej przez Lasy Państwowe gospodarce leśnej na blisko 7,0 mln ha powierzchni zalesionej.

Ważnym elementem zrównoważonego rozwoju jest gospodarka leśna polegająca na prawidłowym zagospodarowaniu lasu, tzn. spełniającym zarówno funkcje produkcyjne, jak również zaspokajającym ekologiczne, kulturowe i duchowe potrzeby społeczeństwa. Z idei zrównoważonej gospodarki leśnej wynika również konieczność zachowania przyrodniczych wartości lasu przy realizowanym równoległe jego użytkowaniu. Lasy Państwowe, prowadząc gospodarkę leśną zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, dostarczają na rynek uniwersalny surowiec ekologiczny, jakim jest drewno. Potwierdzają to m.in. międzynarodowe certyfikaty posiadane przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych. Na koniec 2022 r. ponad 95% lasów w LP objętych było certyfikacją zrównoważonej gospodarki leśnej.

Jednocześnie Lasy Państwowe dostarczają na rynek surowiec drzewny, który jest podstawą funkcjonowania sektorów przemysłu drzewnego i usług, w tym takich branż, jak meblarska, papiernicza lub stolarki okiennej i drzwiowej, stanowiących istotny filar polskiej gospodarki. Przy tym aż blisko 53% drewna pozyskiwanego w Lasach Państwowych pochodzi z cięć przedrębnych (pielęgnacyjnych), a więc z usuwania wybranych drzew spośród wielu rosnących na danej powierzchni. Tylko ok. 18% surowca drzewnego pozyskane jest ze zrębów zupełnych (o maksymalnej powierzchni do 4 ha).

Jednym z podstawowych zadań Lasów Państwowych jest dbałość o zachowanie, właściwe wykorzystywanie oraz odnawianie zasobów i składników przyrody, szczególnie dziko występujących gatunków roślin i zwierząt oraz kompleksów przyrodniczych i ekosystemów.

W lasach zarządzanych przez PGL LP przyroda chroniona jest na wiele sposobów. Rezerваты, obszary Natura 2000, parki krajobrazowe, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa

– to tylko niektóre z nich. Pod względem tworzonych na gruntach w ich zarządzie form ochrony przyrody Lasy Państwowe są liderem w sferze pielęgnowania różnorodności biologicznej w polskich lasach. W zarządzie Lasów Państwowych znajdują się powierzchnie, na których trwale lub czasowo nie prowadzi się pozyskania drewna. Lasy Państwowe prowadzą i finansują również wiele programów czynnej ochrony różnych gatunków flory i fauny, np. głuszca, cietrzewia, żubra czy podkowca małego.

Lasy Państwowe umożliwiają obywatelom korzystanie z ich prawa do powszechnego dostępu do lasów publicznych w sposób bezpieczny i atrakcyjny. Jest to zadanie ciągłe, wymagające przygotowywania zagospodarowania turystycznego, finansowania i utrzymywania infrastruktury turystycznej.

Działania Lasów Państwowych nie ograniczają się jedynie do udostępniania lasów. Przede wszystkim polegają na upowszechnianiu wiedzy o środowisku leśnym i zrównoważonej gospodarce leśnej. Jest to możliwe dzięki bogatej ofercie edukacyjnej skierowanej do społeczeństwa. Lasy Państwowe angażują się w działania edukacyjne i promocyjne, które pozwalają Polakom lepiej poznać ważny element ich dziedzictwa narodowego – lasy. Każdego roku leśnicy prowadzą zajęcia w terenie i szkołach, organizują warsztaty w punktach i ośrodkach edukacji leśnej oraz wycieczki po ścieżkach dydaktycznych. W 2022 r. ograniczenia sanitarne spowodowane trwającą od marca 2020 r. pandemią COVID-19 ulegały stopniowemu łagodzeniu, co znalazło wyraz w zdecydowanie większej niż w 2021 r. liczbie uczestników zajęć edukacyjnych.

Jednym z najistotniejszych obecnie wyzwań dla Lasów Państwowych – szczególnie w obliczu obserwowanych niekorzystnych skutków zmian klimatu – jest powszechna ochrona lasów. Lasy Państwowe podejmują szereg działań zapobiegawczych ukierunkowanych na ochronę lasów przed ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi. Dbają o zapewnienie wody w ekosystemach leśnych, niwelowanie ryzyka pożarowego i poważnych gradacji owadów, które mogłyby zagrozić trwałości lasów w niektórych rejonach Polski. Należy również podkreślić, że z roku na rok system ochrony przeciwpożarowej jest rozwijany i udoskonalany. W 2022 r. koszty poniesione na ochronę przeciwpożarową lasu wyniosły 122 122 tys. zł.

W 2022 r. na terenach zarządzanych przez Lasy Państwowe odnotowano 2402 pożary lasu, które objęły 698,33 ha oraz 111 pożarów na terenach użytkowanych przez wojsko o łącznej powierzchni 254,12 ha. W stosunku do roku 2021 liczba pożarów wzrosła o 1371, a spalona powierzchnia zwiększyła się o 500,73 ha. W 2022 r. przeciętna powierzchnia jednego pożaru

w skali Lasów Państwowych ukształtowała się na poziomie 0,29 ha. Główną przyczyną powstawania pożarów lasu nadal są podpalenia, które stanowią 35% ogólnej liczby pożarów.

Wiedza o procesach zachodzących w przyrodzie i kontrola stanu środowiska leśnego pozwalają leśnikom na wczesną diagnozę zagrożeń mogących wpłynąć negatywnie na stan lasu. Każdego roku Lasy Państwowe podejmują działania mające na celu zachowanie trwałości lasu i zwiększenie jego naturalnej odporności na czynniki szkodliwe. Koszty ograniczenia liczebności szkodliwych owadów w 2022 r. wyniosły 33,3 mln zł. W ramach cięć sanitarnych usuwane są z lasu drzewa zasiedlone przez szkodniki lub już obumarłe w wyniku działania różnych czynników. Jest to konieczne, by ograniczyć w miarę możliwości szybkość i zasięg rozprzestrzeniania się gradacji szkodników (czyli przerzucanie się ich na drzewostany jeszcze zdrowe). W 2022 r. w Lasach Państwowych usunięto łącznie ok. 11,46 mln m³ posuszu. Cięcia sanitarne umożliwiają leśnikom przyspieszenie procesu, który naturalnie potrwałby znacznie dłużej (zamieranie drzewostanów i powolne ich odnawianie się, przemiany sukcesyjne). Każdorazowo w miejsce usuwanych zmarłych drzew sadzone są nowe, przy czym w miejsce częstych dawnych monokultur, czyli lasów jednogatunkowych (np. świerkowych w górach, sadzonych jeszcze przez zaborców), sadzone są gatunki lepiej dostosowane do siedliska, a tym samym bardziej odporne na różne zagrożenia.

Polska ze względu na położenie geograficzne i wynikające z niego m.in. zmienne warunki hydrologiczne ma niewielkie zasoby wodne. Głównym czynnikiem warunkującym ilość zasobów wodnych naszego kraju jest wielkość opadów atmosferycznych. W obliczu zmian klimatu najważniejsze jest przede wszystkim zatrzymanie w lesie jak największej ilości wody. Od wielu lat Lasy Państwowe pracują nad przywracaniem naturalnego biegu cieków, odtwarzaniem naturalnych i budowaniem sztucznych akwenów, odtwarzaniem mokradeł i torfowisk. Działania te, określane mianem małej retencji, zatrzymują wodę w lesie, przeciwdziałając skutkom suszy i zamieraniu lasów, tworzą nowe siedliska dla wielu gatunków, zwłaszcza ptaków i ryb, a w sezonie powodziowym ograniczają odpływ wody na tereny zamieszkałe. Zbiorniki retencyjne w razie potrzeby mogą pełnić rolę źródła wody dla strażaków.

Realizacja tak wielu wyzwań jest możliwa dzięki formie organizacyjnej i prawnej Lasów Państwowych, w której funkcjonują od wielu lat. Dzięki niej prowadzenie zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej odbywa się na własny rachunek i ryzyko gospodarcze, na zasadzie samofinansowania – bez korzystania z pieniędzy podatników. Umożliwia ona tym samym szybką i skuteczną reakcję w przypadku sytuacji kryzysowych, wymagających uruchomienia własnych rezerw finansowych. Rozsądne planowanie kosztów i przychodów

oraz efektywna realizacja wszystkich zadań z zakresu gospodarki leśnej od wielu lat pozwalają Lasom Państwowym zachowywać stabilność finansową.

W roku 2022 Lasy Państwowe osiągnęły przychody o wartości 15,20 mld zł, przy kosztach na poziomie 14,13 mld zł i wypracowały wynik finansowy netto w łącznej kwocie 986,01 mln zł. Działając w coraz trudniejszych warunkach rynkowych, kontynuowana jest odpowiedzialna polityka finansowa.

Niezależnie od obowiązkowych danin Lasy Państwowe corocznie przeznaczają duże środki finansowe na realizację przedsięwzięć ważnych dla przyrody, społeczeństwa i państwa, a które co do zasady leżą w gestii innych podmiotów. W 2022 r. na realizowane wspólnie z samorządami zadania drogowe Lasy Państwowe przeznaczyły środki o wartości 197,3 mln zł, a kwotę 270 mln zł na Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg. Kolejne 30,41 mln zł z funduszu leśnego zostało przekazanych na wsparcie parków narodowych. Corocznie nadleśnictwa przeznaczają miliony złotych darowizn na różne cele społecznie użyteczne. W 2022 r. Lasy Państwowe szczególnie wspierały jednostki Państwowej Straży Pożarnej oraz Ochotniczej Straży Pożarnej, przekazując im darowizny na łączną kwotę 7,2 mln zł.

W 2022 r. Lasy Państwowe angażowały się w niesienie pomocy dotkniętej wojną Ukrainie. Bezpośrednio w wyznaczonych miejscach, w pobliżu przejść granicznych, funkcjonowały punkty pomocy humanitarnej prowadzone przez leśników przy odpowiednim zabezpieczeniu Straży Leśnej. W jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych w całym kraju odbywały się zbiórki rzeczowe, w tym zbiórki odzieży terenowej. W ramach prowadzonej na szeroką skalę ogólnopolskiej akcji „Plecak dla Ukrainy” przekazano artykuły pierwszej potrzeby. Dodatkowo Lasy Państwowe w 2022 r. przekazały ukraińskim leśnikom ponad 70 samochodów różnego rodzaju, m.in.: osobowych, ciężarowych i innych, o łącznej szacunkowej wartości 3 908,6 tys. zł. W 2022 r. przekazano również 18 sztuk agregatów gaśniczych oraz 40 sztuk dronów, a także 50 sztuk kamer termowizyjnych. Od momentu rozpoczęcia rosyjskiej agresji w zasobach lokalowych będących w dyspozycji jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych przyjmowani byli uchodźcy ukraińscy. Najwięcej uchodźców (683 osoby) zakwaterowanych było w maju 2022 r. Pracownicy jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych zaangażowani byli w lokalne oraz regionalne akcje charytatywne na rzecz pomocy uchodźcom, a także w inne działania humanitarne kierowane bezpośrednio do Ukrainy.

Na co dzień pracownicy Lasów Państwowych z równie wielkim zaangażowaniem dbają o polskie lasy, czuwając nad realizacją wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Wykwalifikowana kadra licząca ponad 25 tys. osób pracuje po to, by lasy były w dobrej kondycji i nadal się

rozwijały zarówno pod względem zajmowanej powierzchni, jak i bogactwa przyrodniczego. W tym celu leśnicy współpracują z prywatnymi zakładami usług leśnych, wybieranymi w przetargach. W 2022 r. Lasy Państwowe wydały na usługi leśne 3,57 mld zł. Dzięki tym środkom prywatny rynek usług leśnych wciąż się rozwija, dając pracę 40–50 tys. osób, w przeważającej mierze na terenach wiejskich.

Lasy Państwowe z blisko stuletnim doświadczeniem prowadzą trwale zrównoważoną, wielofunkcyjną gospodarkę leśną, która godzi ochronę zasobów przyrodniczych z potrzebą ich szerokiego udostępnienia społeczeństwu oraz rozsądnego użytkowania z korzyścią dla obywateli i gospodarki kraju.

DYREKTOR GENERALNY
Lasów Państwowych

Józef Kubica

Warszawa, 24 maja 2023 r.